

Fremsat den 12. marts 2020 af miljøministeren (Lea Wermelin)

Forslag

til

lov om ændring af lov om kystbeskyttelse, lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) og lov om planlægning

(Mulighed for at afskære klageadgang i kommunale fællesprojekter om kystbeskyttelse)

Miljø- og Fødevareministeriet

§ 1

I lov om kystbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 57 af 21. januar 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 18, stk. 3, indsættes efter § 2 a, stk. 3,:
»§ 18, stk. 4,«

2. I § 18 indsættes efter stk. 3, som nyt stykke:
»Stk. 4. Miljøministeren kan efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at klageadgangen over afgørelser efter § 3, stk. 1, i sager, der er igangsat efter § 1 a, helt eller delvist afskæres.«
Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

3. I § 18 a, stk. 10, indsættes som 4. pkt.:
»Klage efter § 6, stk. 1 eller 2, har ikke opsættende virkning, når klageadgangen er afskåret efter § 18, stk. 4.«

§ 2

I lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), jf. lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 48, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:
»Afgørelsen kan dog ikke påklages af andre end miljøministeren, hvis erhvervsministeren efter § 58, stk. 4, i lov om planlægning har truffet afgørelse om at afskære adgangen til at klage over planen eller ændringer deri efter § 58, stk. 1, nr. 3, i lov om planlægning.«

2. I § 48, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:
»Afgørelsen kan dog ikke påklages af andre end miljøministeren, hvis erhvervsministeren efter § 58, stk. 4, i lov om

planlægning har truffet afgørelse om at afskære adgangen til at klage over planen eller ændringer deri efter § 58, stk. 1, nr. 3, i lov om planlægning.«

3. I § 49 indsættes efter stk. 2, som nyt stykke:

»Stk. 3. Miljøministeren kan efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at klageadgangen over afgørelser efter § 21 eller § 25 om projekter omfattet af § 3, stk. 1, i lov om kystbeskyttelse i sager, der er igangsat efter samme lovs § 1 a, helt eller delvist afskæres.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

Erhvervsministeriet

§ 3

I lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 287 af 16. april 2018, som ændret ved § 2 i lov nr. 1712 af 27. december 2018, § 1 i lov nr. 1714 af 27. december 2018, lov nr. 1715 af 27. december 2018, § 1 i lov nr. 134 af 25. februar 2020 og § 1 i lov nr. 135 af 25. februar 2020 foretages følgende ændring:

1. I § 58 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Erhvervsministeren kan efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at klageadgangen efter stk. 1, nr. 1 over afgørelser om landzonetilladelser, jf. § 35 eller efter stk. 1, nr. 3 over afgørelser om kommuneplaner, jf. kapitel 4 og afgørelser om lokalplaner, jf. kapitel 5, hvori et kystbeskyttelsesprojekt eller et projekt om ændring af et kystbeskyttelsesplanlæg, jf. kapitel 1 a i lov om kystbeskyttelse indgår, for så vidt angår kystbeskyttelsesprojektet eller projektet om ændring af et kystbeskyttelsesplanlæg, helt eller delvist afskæres.«

§ 4

Loven træder i kraft den 1. maj 2020.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.1.1. Kystbeskyttelsesloven
 - 2.1.2. Miljøvurderingsloven
 - 2.1.3. Planloven
 - 2.2. Miljø- og Fødevarerministeriets og Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2.1. Kystbeskyttelsesloven
 - 2.2.2. Miljøvurderingsloven
 - 2.2.3. Planloven
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Klimaforandringerne med stigende havspejl, hyppigere ekstreme vejr-situationer og øgede stormvandstande betyder, at hændelser, der i dag er særdeles sjældne, må forventes at forekomme meget hyppigere i fremtiden. Således kan en oversvømmelseshændelse, der i dag er en 100-års hændelse om få år være en hændelse, der må forventes hvert 20. år. Det er således vigtigt, at indsatsen for at beskytte mod klimaforandringer primært sigter mod langsigtede løsninger, der kan afværge behovet for akutte løsninger.

For at sikre bedre rammer for effektiv og smidig gennemførelse af kommunale fællesprojekter om kystbeskyttelse indgik regeringen og V, DF, RV, SF, KF, ALT og LA den 17. december 2019 ”Stemmeaftale om ændring af kystbeskyttelse mv.”. Ønsket er at understøtte arbejdet med at komme fremtidige oversvømmelser og erosion i forkøbet og derved forebygge de negative konsekvenser af klimaforandringerne.

På den baggrund foreslås ændringer af kystbeskyttelsesloven og planloven, som fastsætter, at miljøministeren henholdsvis erhvervsministeren i særlige tilfælde helt eller delvist kan afskære den administrative klageadgang over afgørelser om kommunale fællesprojekter om kystbeskyttelse efter kystbeskyttelseslovens kapitel 1 a samt over kommune- eller lokalplaner eller landzonetilladelser efter planloven vedrørende et kystbeskyttelsesprojekt eller et projekt om ændring af et kystbeskyttelsesanslæg efter kystbeskyttelseslovens kapitel 1 a.

Idet der skal foretages miljøvurderinger af konkrete kystbeskyttelsesprojekter og til kommune- og lokalplaner foreslås det samtidig i lovforslaget, at klageadgangen også afskæres for de tilknyttede afgørelser om miljøvurderinger. Endvidere foreslås det i lovforslaget, at en klage over afgørelse om ekspropriation efter kystbeskyttelsesloven ikke tillægges opsættende virkning, når afgørelsen om ekspropriation vedrører et kommunalt fællesprojekt, og miljøministeren har afskåret klage over kystbeskyttelsestilladelsen.

Kommunale fællesprojekter om kystbeskyttelse er en af de mest effektive kystbeskyttelsesmodeller til at imødegå fremtidige udfordringer med oversvømmelser og erosion. Disse gennemføres i et samarbejde mellem berørte grundejere og den eller de lokale kommuner. Finansiering og udformning af projekterne om kystbeskyttelse sker ofte i samarbejde mellem en eller flere kommuner og grundejere, hvorved man effektivt etablerer en kystbeskyttelsesforanstaltning over en længere strækning.

Etablering af kystbeskyttelse kræver afgørelser efter flere regelsæt. Der forudsættes en tilladelse efter kystbeskyttelsesloven, en afgørelse efter miljøvurderingsloven og en afgørelse efter kysthabitatbekendtgørelsen. I nogle situationer er der også behov for at træffe afgørelse om ekspropriation. Kystbeskyttelsesprojekter kan også forudsætte tilvejebringelse af landzonetilladelse eller kommune- eller lokalplan efter planloven samt miljøvurdering af planerne efter miljøvurderingsloven.

Processen med at gennemføre vigtige kommunale fællesprojekter, som skal beskytte mange grundejere på én gang, kan derfor i visse tilfælde forsinkes væsentligt af klager til Planklagenævnet over kommune- eller lokalplaner og miljøvurderinger af disse eller over landzonetilladelse og af klager til Miljø- og Fødevarerklagenævnet over tilladelse til kystbeskyttelse og miljøvurderinger af disse.

Det er hensigten, at den foreslåede mulighed for at afskære klageadgangen bliver en meget begrænset undtagelse til hovedreglen om at få en afgørelse prøvet hos en uafhængig klageinstans som de to nævn. Der skal på den baggrund foreligge særlige kvalificerede samfundsmæssige hensyn, som vejer tungere end eventuel øvrige overordnede/nationale og lokale interesser. Sådanne samfundsmæssige hensyn kunne f.eks. være projekter om kystbeskyttelse, hvor en forsinkelse vil skabe betydelig usikkerhed for væsentlige private eller offentlige værdier. Til vurderingen af, hvorvidt klageadgangen skal afskæres, vil der indgå en række kriterier. Ved vægtning af kriterierne lægges særlig vægt på, at der er et aktuelt og betydeligt behov for kystbeskyttelse, og at der foreligger særlige forhold, der taler imod at følge den normale procedure. De enkelte kriterier vægtes individuelt, og der foretages en samlet, konkret skønsmæssig vurdering af, om der er kvalificerede og tungtvejende grunde til at afskære klageadgangen. I modsat fald meddeles der afslag på kommunens ansøgning.

Lovforslaget ændrer ikke på muligheden for at indbringe en sag for domstolene. Det ændrer endvidere ikke på, at sager kan indbringes for ombudsmanden.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Gældende ret

2.1.1. Kystbeskyttelsesloven

Efter § 18, stk. 1, i lov om kystbeskyttelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 57 af 21. januar 2019 (kystbeskyttelsesloven), kan afgørelser, der er truffet af kommunalbestyrelsen eller miljøministeren, eller efter bemyndigelse fra ministeren, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål. Af kystbeskyttelseslovens § 18, stk. 3, fremgår det, at afgørelser om tilladelse til kystbeskyttelse efter lovens § 3, stk. 1, i sager der er igangsat efter § 1 a, kan påklages i deres helhed til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling.

Af kystbeskyttelseslovens § 18 a, stk. 10, fremgår, at rettidig klage har opsættende virkning. Dog kan den myndighed, der har truffet afgørelsen, bestemme, at uopsættelige reparations- og afværgeforanstaltninger skal iværksættes uanset rettidig klage. Denne bestemmelse har et meget snævert anvendelsesområde og vil kun finde anvendelse i forhold til udvidelse og ændring af eksisterende kystbeskyttelse, eller hvor der er akutte og helt uforudsete problemstillinger, men med betydelig akut risiko for enten værdier eller mennesker til følge. Bestemmelsen vil således ikke kunne anvendes i forhold til projekter, der har været planlagt igennem længere tid, herunder kommunale fællesprojekter. I forhold til kommunale fællesprojekter er myndigheden den eller de stedlige kommunalbestyrelser. Endvidere kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemme, at en klage ikke har opsættende virkning.

Klager over kommunalbestyrelsens afgørelse om ekspropriation efter § 18, stk. 1, jf. § 6, stk. 1 eller 2, har således som hovedregel opsættende virkning. Kommunalbestyrelsen kan først træffe afgørelse om ekspropriation, når der er givet tilladelse til det kommunale fællesprojekt efter lovens § 3, stk. 1.

Sager om kystbeskyttelse, der behandles som kommunale fællesprojekter efter kystbeskyttelseslovens kapitel 1 a, er også omfattet af regler om forudgående krav om væsentlighedsvurdering og eventuel konsekvensvurdering, jf. bekendtgørelse nr. 1062 af 21. august 2018 om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet (kysthabitatbekendtgørelsen). Bekendtgørelsen er udstedt i medfør af kystbeskyttelseslovens § 1, stk. 2. Det betyder, at før der kan træffes afgørelse om kystbeskyttelse, skal der, jf. bekendtgørelsens § 3, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, herunder tidligere gennemførte planer og projekter, væsentligt kan påvirke et internationalt naturbeskyt-

telsesområde eller visse arter, som er udpeget i medfør af lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven). Hvis kommunen efter høring af andre berørte offentlige myndigheder vurderer, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt, skal der, jf. bekendtgørelsens § 4, foretages en konsekvensvurdering af projektets virkning på det internationale naturbeskyttelsesområde under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Der kan ske fravigelse, jf. bekendtgørelsens § 6, når særlige forudsætninger er tilstede, eksempelvis bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, og der ikke er alternativer.

2.1.2. Miljøvurderingsloven

Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), jf. lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018 (miljøvurderingsloven) omfatter både krav til miljøvurdering af planer, programmer og projekter.

Det følger af miljøvurderingslovens § 48, stk. 1 og 2, at afgørelser efter § 10 om, at myndigheden ikke skal gennemføre en miljøvurdering af planer og programmer eller ændringer deri, og myndighedens afgørelse, som træffes ved gennemførelse af en miljøvurdering efter § 8, stk. 1, kan påklages efter reglerne fastsat i den lovgivning, som planen eller programmet er udarbejdet i henhold til.

Bestemmelserne omfatter bl.a. kommune- og lokalplaner, hvori kystbeskyttelsesplaner (projekter) indgår, og som er udarbejdet efter 11, stk. 1, og § 13, stk. 1, i lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 287 af 16. april 2018 (planloven), og betyder, at miljøvurderinger af sådanne planer kan påklages til Planklagenævnet.

Det følger videre af § 48, stk. 3 og 4, at for planer, hvor den pågældende lov ikke giver mulighed for at klage, klages der til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for så vidt angår retlige forhold.

Ved ansøgninger om konkrete kystbeskyttelsesprojekter, herunder også kommunale fællesprojekter, skal der foretages en vurdering af, hvorvidt projektet er omfattet af krav om miljøvurdering, jf. § 21. Det skal som udgangspunkt ske, inden kommunalbestyrelsen træffer en afgørelse om tilladelse til kystbeskyttelse efter kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 1. Afgørelsen om miljøvurdering er en selvstændig afgørelse, som ikke kan inkluderes i en tilladelse til kystbeskyttelse efter § 3, stk. 1, i kystbeskyttelsesloven. Afgørelser efter miljøvurderingslovens § 21 kan påklages for så vidt angår retlige spørgsmål til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling.

Såfremt et kommunalt fællesprojekt udløser krav om miljøvurdering erstattes en tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25 helt eller delvist af en tilladelse til projektet efter kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 1. Dette fremgår af § 9, nr. 6, i bekendtgørelse nr. 913 af 30. oktober 2019 om samordning af miljøvurderinger og digital selvbetjening m.v. for planer, programmer og konkrete projekter omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (miljøvurderingsbekendtgørelsen). Da miljøbegrebet i miljøvurderingsloven er det bredest mulige in-

den for miljøretten, kan der dog være tilfælde, hvor en tilladelse efter kystbeskyttelsesloven ikke giver hjemmel helt eller delvist til et projekt, hvorfor der skal gives en selvstændig tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25.

2.1.3. Planloven

Efter planlovens § 11, stk. 1, skal der for hver kommune foreligge en kommuneplan. Kommuneplanen skal omfatte en periode på 12 år. En kommuneplan fastlægger de overordnede mål og retningslinjer for den enkelte kommunes udvikling. Kommuneplanens retningslinjer er bindende for den kommunale planlægning. En kommuneplan er ikke juridisk bindende for en grundejer.

Efter planlovens § 13, stk. 1, har kommunalbestyrelsen en lokalplanret, der betyder, at kommunalbestyrelsen som udgangspunkt altid kan tilvejebringe en lokalplan for arealer inden for kommunens geografiske område. En lokalplan er juridisk bindende for grundejerne. Det er en forudsætning for vedtagelse af lokalplaner, at de er planlægningsmæssigt begrundede og saglige m.v., og at de ikke strider mod overordnet planlægning, herunder kommuneplanen.

Efter planlovens § 13, stk. 2, skal der tilvejebringes en lokalplan, før der gennemføres større udstykninger eller større bygge- eller anlægsarbejder. Det kan derfor være en nødvendig forudsætning for realiseringen af et konkret bygge- eller anlægsarbejde, f.eks. et kystbeskyttelsesanlæg, at der forinden er tilvejebragt en lokalplan. Tilsvarende vil et projekt om ændringer af et eksisterende kystbeskyttelsesanlæg efter omstændighederne kunne udløse lokalplanpligt.

Der skal som udgangspunkt altid vedtages en lokalplan, hvis et kystbeskyttelsesanlæg vil medføre en væsentlig ændring i det bestående miljø. Det indebærer, at der skal foretages en konkret vurdering af projektets konsekvenser i det pågældende område, herunder omfanget af projektet og konkrete visuelle, funktionelle og miljømæssige konsekvenser i øvrigt set i forhold til områdets karakter. Tilvejebringelsen af kommune- eller lokalplanen kan enten ske, før sagsbehandlingen af det kommunale fællesprojekt igangsættes, eller også kan sagsbehandlingen ske forholdsvis samtidig.

§ 13, stk. 8, i planloven giver kommunalbestyrelsen mulighed for at fravige kravet om at tilvejebringe en lokalplan ved etablering af et kystbeskyttelsesprojekt eller projekt om ændring af et kystbeskyttelsesanlæg, jf. kystbeskyttelseslovens kapitel 1 a, i tilfælde, hvor der er lokalplanpligt, men hvor tilvejebringelsen af en lokalplan vil forsinke processen med etablering af kystbeskyttelsesanlægget væsentligt, hvis der foreligger særlige omstændigheder, der gør, at forsinkelsen kan få en væsentlig negativ betydning.

Kystbeskyttelsesanlæg kan desuden forudsætte landzonetilladelse efter planlovens § 35, stk. 1, hvorefter der ikke uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen må foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer.

I sager om tilvejebringelse af kommune- eller lokalplaner samt beslutning om ikke at tilvejebringe en lokalplan for et kystbeskyttelsesanlæg, kan retlige spørgsmål påklages til Planklagenævnet, jf. planlovens § 58, stk. 1, nr. 3.

Klager om retlige spørgsmål har ikke opsættende virkning, medmindre Planklagenævnet bestemmer andet, jf. § 7 i lov om Planklagenævnet, jf. lov nr. 1658 af 20. december 2016.

I sager om landzonetilladelse er der fuld prøvelse i Planklagenævnet, jf. planlovens § 58, stk. 1, nr. 1, dvs. nævnet kan efterprøve både retlige og skønmæssige spørgsmål. Rettidig klage over en landzonetilladelse har opsættende virkning, medmindre Planklagenævnet bestemmer andet, jf. § 5, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 130 af 28 januar 2017 om udnyttelse af tilladelser, frist for indgivelse af klage, indsendelse af klage til Planklagenævnet og opsættende virkning af klage for visse afgørelser truffet efter lov om planlægning og visse andre love (med senere ændringer).

2.2. Miljø- og Fødevarerministeriets og Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2.1. Kystbeskyttelsesloven

Hensigten med de foreslåede ændringer af kystbeskyttelsesloven, som skal ses i sammenhæng med de foreslåede ændringer af miljøvurderingsloven og planloven, er, at kommunale fællesprojekter hurtigere skal kunne gennemføres og etableres for at komme fremtidige oversvømmelser og erosion i forkøbet.

I visse tilfælde er kystbeskyttelsesprojekter, der skal beskytte mange grundejere på én gang, blevet væsentligt forsinket som følge af klager til Miljø- og Fødevarerklagenævnet og Planklagenævnet. Hertil kommer, at påklagede afgørelser, der af Miljø- og Fødevarerklagenævnet og Planklagenævnet er blevet hjemvist til fornyet behandling i førsteinstans, er blevet påklaget igen, efter at førsteinstansen har truffet en ny afgørelse.

For at sikre bedre rammer for effektiv og smidig gennemførelse af kommunale fællesprojekter foreslås det i overensstemmelse med den politiske stemmeaftale, at åbne mulighed for i særlige tilfælde at fjerne risikoen for langstrakte administrative klageforløb. Samtidig fastholdes adgangen til domstolene. Det bemærkes i den forbindelse, at det er vurderingen, at der ikke vil kunne opnås de samme forbedringer af rammerne ved alene at fjerne den opsættende virkning ved klage over afgørelser efter kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, da et sådant tiltag ikke vil fjerne klagemuligheden. I dag kan den myndighed, der har truffet afgørelsen, bestemme, at uopsættelige reparations- og afværgeforanstaltninger skal iværksættes uanset rettidig klage. Dette kan sidestilles med en nødretsbetragtning og gælder alene ved ændringer af eksisterende kystbeskyttelsesforanstaltninger eller i forhold til akut opståede problemstillinger, og bestemmelsen vil derfor i praksis ikke kunne anvendes i forhold til kommunale fællesprojekter.

Det foreslås derfor, at miljøministeren efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i særlige tilfælde kan træffe afgørelse om, at klageadgangen i sager om kommunale fællesprojekter helt eller delvist afskæres. Delvist betyder, at ministerens klageadgang ikke kan afskæres.

Det er hensigten, at kommunalbestyrelsens ansøgning og miljøministerens beslutning om at afskære klageadgangen skal foreligge forud for kommunalbestyrelsens endelige afgørelse om et givent kystbeskyttelsesprojekt. Såfremt det drejer sig om et tværkommunalt fællesprojekt, skal kommunerne ansøge hver for sig, medmindre der opnås samtykke.

Den foreslåede ordning vil kun finde anvendelse på kommunale fællesprojekter. Klageadgangen vil derfor efter lovforslaget ikke kunne afskæres i øvrige kystbeskyttelsesprojekter. Det er hensigten, at udgangspunktet fortsat vil være adgang til at klage i sager om tilladelse til kommunale kystbeskyttelsesprojekter.

Miljøministerens vurdering af, hvorvidt der er tale om et særligt tilfælde, og at klageadgangen derfor kan afskæres, vil skulle tage udgangspunkt i en konkret vurdering og afvejning af kvalificerede samfundsmæssige kriterier, som vejer tungere end eventuel øvrige overordnede, nationale eller lokale interesser, f.eks. projekter om kystbeskyttelse, hvor en forsinkelse vil skabe betydelig usikkerhed for private eller offentlige værdier.

Følgende kriterier forventes at indgå i ministerens vurdering:

1) Sandsynligheden for oversvømmelse og/eller erosion, herunder sandsynligheden for gentagne oversvømmelser inden for en kort årrække.

2) Væsentlige private eller offentlige værdier truet af oversvømmelse og/eller erosion.

3) Det pågældende områdes historik i forhold til oversvømmelser og/eller erosion, herunder størrelsen på skadeudgifter.

4) Antallet af beskyttede husstande.

5) Konsekvenser for menneskers fysiske eller psykiske sundhed.

6) Øvrige relevante og betydende samfundsmæssige forhold.

Det er hensigten, at der under anvendelse af bl.a. ovennævnte kriterier vil skulle lægges særlig vægt på, at der er et aktuelt og betydeligt behov for kystbeskyttelse, og at der foreligger særlige forhold, der taler imod at følge den normale procedure. Det skal videre kun være muligt at afskære klageadgangen, hvor sandsynligheden for erosion eller en oversvømmelseshændelse, som udløser behovet for kystbeskyttelse, vurderes at være aktuel og betydelig. Det vil i forbindelse med anvendelse af kriterier ikke kunne tillægges vægt, hvor stor sandsynligheden for en klage vurderes at være.

I forhold til kriterierne vurderes det u hensigtsmæssigt at fastsætte objektive kriterier for, hvornår klageadgangen kan afskæres. Derfor angives eksempelvis ikke konkret, hvor mange husstande eller hvor store værdier, der skal til, for at afskæring af klageadgang er en mulighed, da der vil være tale om en konkret individuel vurdering i hvert tilfælde. Det er hensigten, at de enkelte kriterier vægtes individuelt, og at der foretages en samlet skønsmæssig vurdering af, om der er kvalificerede og tungtvejende grunde til at afskære klagead-

gangen i en konkret situation. Det er ikke hensigten at afskære klageadgangen, hvis kommunens begrundelse for ansøgning primært er at forhøje bidraget uden klageadgang, eller det primært vedrører en tvist ift. bidragsfordelingen.

Ministerens afgørelser skal i øvrigt træffes under overholdelse af almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder om partshøring af borgere med væsentlig, individuel interesse i sagens udfald forud for, at ministeren træffer afgørelse. Miljøministeren kan til brug for sin afgørelse bede Kystdirektoratet om en faglig vurdering, herunder i forhold til den udtalelse Kystdirektoratet har givet efter kystbeskyttelseslovens § 2, til brug for en vurdering af, om en konkret ansøgning opfylder kriterierne. Hvis miljøministeren beslutter at afskære klageadgangen efter kystbeskyttelseslovens § 18, stk. 4, træffes der ligeledes, hvis relevant, afgørelse om at afskære klageadgangen efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 3, som beskrevet i afsnit 2.2.2.

Det følger af de gældende regler, at miljøministerens afgørelser efter kystbeskyttelsesloven kan påklages. Det foreslås, miljøministerens afgørelse om afskæring af klageadgangen ikke kan påklages til anden administrativ instans.

Lovforslaget ændrer ikke på den proces, som kommunalbestyrelsen skal gennemføre forud for meddelelse af tilladelse til et kommunalt fællesprojekt, herunder iagttagelse af en række retssikkerhedsmæssige aspekter såsom partshøring af berørte borgere m.v., ligesom Kystdirektoratet forud for tilladelsen skal afgive en vejledende udtalelse om projektets kysttekniske kvalitet.

Inden kommunalbestyrelsen ansøger om at afskære klageadgangen, vil det være en forudsætning, at alle sagsbehandlingskridt, som efter lovgivningen er nødvendige for, at kommunalbestyrelsen kan træffe endelig afgørelse om meddelelse af tilladelse efter § 3, stk. 1, skal være gennemført. Der skal således være sket en høring efter reglerne i kystbeskyttelseslovens § 5, stk. 2, samt efter kysthabitatbekendtgørelsens § 4, stk. 1, og eventuel § 4, stk. 3 og 5. For afklaring af, hvorvidt et projekt er omfattet af krav om miljøvurdering, skal der foretages en høring efter miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 1. Derimod skal der i et kystbeskyttelsesprojekt, der er omfattet af miljøvurdering, foretages en høring efter miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 2 og 3.

Med henblik på høringen efter miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 3, skal myndigheden bl.a. offentliggøre miljøkonsekvensrapporten, eventuelle supplerende oplysninger og udkast til afgørelse om tilladelse. Udkast til tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, skal således være en del af høringen omfattet af samme lovs § 5, stk. 2, såfremt der er tale om et VVM-pligtigt projekt.

Kommunalbestyrelsens ansøgning om afskæring af klageadgang forudsættes at skulle indeholde en beskrivelse af kystbeskyttelsesprojektet, høringssvar, høringsnotat, en begrundelse for ansøgning om afskæring af klageadgang samt kommunalbestyrelsens udkast til den endelige tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3. Derudover er det hensigten, at miljøministeren skal kunne anmode om yderligere materiale til brug for sagens afgørelse. I forbindelse med afgørelse

om klageafskæring foretager miljøministeren ikke en prøvelse af det foreliggende sagsmateriale, som klageafskæringen vedrører.

Forslaget vil indebære, at muligheden for at afskære klageadgangen også gælder afgørelser vedrørende projekter, som tidligere har været påklaget og hjemvist til fornyet behandling i førsteinstans.

Det er endvidere hensigten at ændre kysthabitatbekendtgørelsen, således at der åbnes mulighed for at afskære klageadgangen over afgørelser efter bekendtgørelsens § 3 for så vidt angår kystbeskyttelsesprojekter, der er igangsat efter kystbeskyttelseslovens § 1 a, i de tilfælde hvor adgangen til at klage over afgørelsen om tilladelse til kystbeskyttelse afskæres.

I øvrigt bemærkes, at efter vandløbslovens § 7 b, stk. 2, kan afgørelser efter kystbeskyttelsesloven, som også kræver tilladelse efter vandløbsloven ikke inkludere tilladelsen efter vandløbsloven, såfremt afgørelsen efter vandløbsloven pålægger bidragspligt til lodsejere. Afgørelsen efter vandløbsloven kan påklages. Denne klageadgang foreslås ikke omfattet af dette lovforslag, da sådanne afgørelser efter vandløbsloven ikke kan inkluderes i kystbeskyttelsestilladelsen. Det ville have u hensigtsmæssige konsekvenser at ændre denne klageadgang, for så vidt angår projekter efter vandløbsloven.

Endvidere bemærkes, at lovforslaget ikke vil ændre på, at der fortsat kan klages over en afgørelse om ekspropriation til gennemførelse af kystbeskyttelsesprojekter omfattet af kystbeskyttelseslovens kapitel 1 a, jf. lovens § 6, stk. 1 eller 2.

Det foreslås dog, at ændre kystbeskyttelseslovens regler om opsættende virkning, således, at klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet over kommunalbestyrelsens afgørelse om ekspropriation efter kystbeskyttelseslovens § 6, stk. 1 eller 2, ikke har opsættende virkning for gennemførelsen af en ekspropriation, når klageadgangen er afskåret jf. § 18, stk. 4. Lovforslaget ændrer ikke på, at erstatningsudmålingen fortsat vil kunne prøves ved taksationskommissionen og overtaksationskommissionen, ligesom der vil være adgang til at indbringe såvel spørgsmålet om ekspropriation som erstatningsudmålingen for domstolene. Lovforslaget ændrer heller ikke på, at grundlaget for at træffe afgørelse om ekspropriationen skal være til stede. Det vil sige, at der skal foreligge en endelig tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, og at åstedsforretningen har været afholdt efter de regler, som gælder for vejloven. At fjerne den opsættende virkning betyder, at det kommunale fællesprojekt ikke forsinkes, hvilket kan være afgørende i disse sager. I de tilfælde, hvor Miljø- og Fødevarerklagenævnet efter en klage over ekspropriation enten ophæver, ændrer eller hjemviser afgørelsen til fornyet behandling, kan det have den konsekvens, at kommunen kan blive erstatningsansvarlig i forhold til de ejere af fast ejendom, der er berørt, såfremt kommunen er gået i gang med etablering af kystbeskyttelsesprojektet.

2.2.2. Miljøvurderingsloven

Miljøvurderingsloven omfatter planer, programmer og projekter.

Hensigten med de foreslåede ændringer af miljøvurderingsloven, som skal ses i sammenhæng med de foreslåede ændringer af kystbeskyttelsesloven og planloven, er, at kommunale fællesprojekter hurtigere skal kunne gennemføres og etableres for at komme fremtidige oversvømmelser og erosion i forkøbet.

I visse tilfælde er kystbeskyttelsesprojekter, der skal beskytte mange grundejere på én gang, blevet væsentligt forsinket som følge af klager til Miljø- og Fødevarerklagenævnet og Planklagenævnet. Hertil kommer, at påklagede afgørelser, der af Miljø- og Fødevarerklagenævnet og Planklagenævnet, er blevet hjemvist til fornyet behandling i førsteinstans er blevet påklaget igen, efter at førsteinstansen har truffet en ny afgørelse.

For at sikre bedre rammer for effektiv og smidig gennemførelse af kommunale fællesprojekter foreslås det i overensstemmelse med den politiske stemmeaftale, at åbne mulighed for i særlige tilfælde at fjerne risikoen for langstrakte administrative klageforløb. Samtidig fastholdes adgangen til domstolene. Det bemærkes i den forbindelse, at det er vurderingen, at der ikke vil kunne opnås de samme forbedringer af rammerne ved alene at fjerne muligheden for at tillægge opsættende virkning ved klage over afgørelser efter miljøvurderingsloven, da et sådant tiltag ikke vil fjerne klagemuligheden.

Det foreslås derfor, at miljøministeren efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i særlige tilfælde kan træffe afgørelse om, at klageadgangen i sager om kommunale fællesprojekter, der er igangsat efter kystbeskyttelseslovens § 1 a, helt eller delvist afskæres. Delvist betyder, at ministerens klageadgang ikke afskæres.

Det er hensigten, at kommunalbestyrelsens ansøgning og miljøministerens beslutning om at afskære klageadgangen skal foreligge forud for kommunalbestyrelsens endelige afgørelse om miljøvurdering af projekter for et givent kystbeskyttelsesprojekt. Det betyder, at der skal ansøges om at afskære klageadgang efter det foreslåede § 49, stk. 3, før der træffes afgørelse efter § 21 eller § 25 i miljøvurderingsloven. Såfremt det drejer sig om et tværkommunalt fællesprojekt, skal kommunerne ansøge hver for sig, medmindre der opnås samtykke.

Den foreslåede ordning vil kun finde anvendelse på kommunale fællesprojekter efter kystbeskyttelseslovens § 1 a. Det vil sige kommunale fællesprojekter. Klageadgangen vil derfor efter lovforslaget ikke kunne afskæres i øvrige kystbeskyttelsesprojekter.

Det er hensigten, at udgangspunktet fortsat vil være adgang til at klage over afgørelser i miljøvurderingsloven, i sager om tilladelse til kommunale kystbeskyttelsesprojekter.

I dag kan der klages over miljøvurderinger af kommune- og lokalplaner til Planklagenævnet, fordi der kan klages over disse planer til Planklagenævnet. Hvis muligheden for at klage til Planklagenævnet afskæres af erhvervsministeren, kan miljøvurderinger ikke påklages til Planklagenævnet. Af-

skæres klageadgangen vil konsekvensen være, at afgørelser vedrørende miljøvurderinger i stedet påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Dette betyder, at hvis erhvervsministeren afskærer klageadgangen for kommune- eller lokalplaner efter den foreslåede § 58, stk. 4, i planloven, vil kommunalbestyrelsens afgørelser efter miljøvurderingslovens § 10 om, at der ikke vil blive gennemført en miljøvurdering af en plan eller et program, og kommunalbestyrelsens afgørelse, som træffes ved gennemførelsen af en miljøvurdering efter § 8, stk. 1, kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

I den situation vil der være behov for at afskære adgangen til klage over afgørelser efter miljøvurderingslovens § 48, stk. 3 og 4, til Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvis formålet med afskæring af klage til Planklagenævnet efter planloven efter den foreslåede ændring af planloven, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.3, skal opnås. Det er derfor vurderingen, at det i disse særlige tilfælde ikke er hensigtsmæssigt med mulighed for selvstændigt at kunne klage over afgørelser vedrørende miljøvurderingen af planer og plantilæg til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Det foreslås derfor, at en afgørelse efter miljøvurderingslovens § 10 om, at der ikke vil blive gennemført en miljøvurdering af en kommune- eller lokalplan, og kommunalbestyrelsens afgørelse, som træffes ved gennemførelsen af en miljøvurdering efter § 8, stk. 1, ikke skal kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af andre end miljøministeren, hvis erhvervsministeren efter § 58, stk. 4, i lov om planlægning har truffet afgørelse om at afskære adgangen til at klage over en kommune- eller lokalplan.

Den foreslåede bestemmelse vil kun finde anvendelse, hvis erhvervsministerens beslutning om at afskære klageadgangen over kommune- eller lokalplanen efter planloven er truffet forud for kommunalbestyrelsens afgørelse efter miljøvurderingslovens § 10 henholdsvis § 8, stk. 1.

Såfremt erhvervsministeren træffer afgørelse om afskæring af klage over en kommune- eller lokalplan efter planloven, som udelukkende omfatter et kystbeskyttelsesprojekt eller et projekt om ændring af et kystbeskyttelses anlæg, jf. kapitel 1 a i lov om kystbeskyttelse, følger det af de foreslåede ændringer af miljøvurderingsloven, at miljøvurderinger af disse planer ikke kan påklages.

Såfremt en kommune- eller lokalplan omfatter mere end et kystbeskyttelsesprojekt eller et projekt om ændring af et kystbeskyttelses anlæg, og erhvervsministeren har afskåret klageadgangen, for så vidt angår kystbeskyttelsesprojektet eller projektet om ændring af et kystbeskyttelses anlæg, vil miljøvurderingen ikke kunne påklages i relation til kystbeskyttelsesprojektet eller projektet om ændring af et kystbeskyttelses anlæg. Miljøvurderingen af resten af kommune- eller lokalplanen vil imidlertid kunne påklages til Planklagenævnet.

For så vidt angår grundlaget for erhvervsministerens beslutning om afskæring af klage efter planloven henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.3.

Tilsvarende foreslås ændringer af klageadgangen over afgørelser vedrørende miljøvurdering af konkrete projekter, der er truffet efter miljøvurderingslovens § 21 samt § 25.

Screeningsafgørelsen efter miljøvurderingslovens § 21 er en selvstændig afgørelse – med selvstændig klageadgang efter miljøvurderingsloven, også selv om den ofte træffes samtidig med tilladelsen til kystbeskyttelse. Spørgsmålet om klage over screeningsafgørelsen vil derfor kunne være relevant i hovedparten af sagerne.

I de fleste VVM-pligtige projekter træder en tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, derimod i stedet for en VVM-tilladelse. Den foreslåede ændring af miljøvurderingslovens regler om klage over VVM-tilladelsen, vil derfor kunne være relevant i få sager. Afgørelser i henhold til anden lovgivning, som i henhold til regler fastsat i medfør af § 15, stk. 4, erstatter afgørelser om tilladelse efter § 25, kan påklages efter reglerne i den lovgivning, som afgørelsen meddeles i henhold til.

Miljøministeren vurderer af, hvorvidt der er tale om et særligt tilfælde, og at klageadgangen derfor kan afskæres vil skulle tage udgangspunkt i en konkret vurdering og afvejning af kvalificerede samfundsmæssige kriterier, som vejer tungere end eventuel øvrige overordnede, nationale eller lokale interesser, f.eks. projekter om kystbeskyttelse, hvor en forsinkelse vil skabe betydelig usikkerhed for private eller offentlige værdier.

Følgende kriterier forventes at indgå i miljøministerens vurdering:

- 1) Sandsynligheden for oversvømmelse og/eller erosion, herunder sandsynligheden for gentagne oversvømmelser inden for en kort årrække.
- 2) Væsentlige private eller offentlige værdier truet af oversvømmelse og/eller erosion.
- 3) Det pågældende områdes historik i forhold til oversvømmelser og/eller erosion, herunder størrelsen på skadeudgifter.
- 4) Antallet af beskyttede husstande.
- 5) Konsekvenser for menneskers fysiske eller psykiske sundhed.
- 6) Øvrige relevante og betydende samfundsmæssige forhold.

Det er hensigten, at der under anvendelse af bl.a. ovennævnte kriterier vil skulle lægges særlig vægt på, at der er et aktuelt og betydeligt behov for kystbeskyttelse, og at der foreligger særlige forhold, der taler imod at følge den normale procedure. Det skal videre kun være muligt at afskære klageadgangen, hvor sandsynligheden for erosion eller en oversvømmelse, som udløser behovet for kystbeskyttelse, vurderes at være aktuel og betydelige. Det vil i forbindelse med anvendelse af kriterier ikke kunne tillægges vægt, hvor stor sandsynligheden for en klage vurderes at være.

I forhold til kriterierne vurderes det u hensigtsmæssigt at fastsætte objektive kriterier for, hvornår klageadgangen kan

afskæres. Derfor angives eksempelvis ikke konkret, hvor mange husstande eller hvor store værdier, der skal til, for at afskæring af klageadgang er en mulighed, da der vil være tale om en konkret individuel vurdering i hvert tilfælde. De enkelte kriterier vægtes individuelt, og der foretages en samlet skønsmæssig vurdering af, om der er kvalificerede og tungtvejende grunde til at afskære klageadgangen i en konkret situation.

Ministerens afgørelser skal i øvrigt træffes under overholdelse af almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder om partshøring af borgere med væsentlig, individuel interesse i sagens udfald forud for, at ministeren træffer afgørelse. Miljøministeren kan til brug for sin afgørelse bede Kystdirektoratet om en faglig vurdering, herunder i forhold til den udtalelse Kystdirektoratet giver efter kystbeskyttelseslovens § 2, til brug for en vurdering af, om en konkret ansøgning opfylder kriterierne. Hvis miljøministeren beslutter at afskære klageadgangen efter kystbeskyttelseslovens § 18, stk. 4, træffes der ligeledes, hvis relevant, afgørelse om at afskære klageadgangen efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 3.

Det bemærkes, at miljøministerens afgørelse om at afskære klageadgangen efter miljøvurderingsloven ikke kan påklages til anden administrativ instans.

Lovforslaget ændrer ikke på den proces, som kommunalbestyrelsen skal gennemføre, før der træffes afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 eller § 25, herunder iagttagelse af en række retssikkerhedsmæssige aspekter såsom partshøring af berørte borgere m.v.

Inden kommunalbestyrelsen ansøger om at afskære klageadgangen, vil det være en forudsætning, at alle sagsbehandlingskridt, som efter lovgivningen er nødvendige for, at kommunalbestyrelsen kan træffe endelig afgørelse efter § 21 og § 25, skal være gennemført. Der skal således være sket en høring efter § 35, stk. 1, nr. 1, samt efter kysthabitatbekendtgørelsens § 4, stk. 1, og eventuel § 4, stk. 3 og 5. I de tilfælde hvor et kystbeskyttelsesprojekt er omfattet af krav om miljøvurdering, skal kommunalbestyrelsen foretage en høring efter miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 2 og 3. I de sjældne tilfælde, hvor der skal træffes afgørelse efter § 25 skal ligeledes være sket en høring efter § 35, stk. 1, nr. 2 og 3.

Med henblik på høringen efter miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 3, skal myndigheden bl.a. offentliggøre, miljøkonsekvensrapporten, eventuelle supplerende oplysninger og udkast til afgørelse om tilladelse. Udkast til tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, skal således være en del af høringen, såfremt der er tale om et VVM-pligtigt projekt.

Når en kommunalbestyrelse træffer afgørelse om, at et projekt ikke forudsætter udarbejdelse af en miljøvurdering, så vil denne afgørelse som hovedregel blive meddelt samtidig med tilladelsen efter kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 1. Derfor vil kommunalbestyrelsen skulle anmode om afskæring af klage efter både kystbeskyttelsesloven og miljøvurderingsloven. Der vil ligeledes skulle anmodes om af-

skæring af klage efter både miljøvurderingsloven og kystbeskyttelsesloven i de sjældne tilfælde, hvor der skal meddeles tilladelse både efter miljøvurderingslovens § 25 og en VVM-pligtig tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 1. I de tilfælde, hvor der træffes afgørelse om VVM-pligt, vil der dog ikke samtidig eller umiddelbart i forlængelse blive truffet afgørelse efter kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, hvorfor ansøgning om klageafskæring alene vil skulle ske efter miljøvurderingsloven.

Kommunalbestyrelsens ansøgning om afskæring af klageadgang forudsættes at skulle indeholde en beskrivelse af kystbeskyttelsesprojektet, høringssvar, høringsnotat, en begrundelse for ansøgningen om afskæring af klageadgang samt kommunalbestyrelsens udkast til den endelige afgørelse efter § 21 eller § 25. Derudover er det hensigten, at miljøministeren skal kunne anmode om yderligere materiale til brug for sagens afgørelse. I forbindelse med afgørelse om klageafskæring foretager miljøministeren ikke en prøvelse af det foreliggende sagsmateriale, som klageafskæringen vedrører.

Forslaget vil indebære, at muligheden for at afskære klageadgangen også gælder afgørelser vedrørende kommunale fællesprojekter, som tidligere har været påklaget og hjemvist til fornyet behandling i førsteinstans.

2.2.3. Planloven

Hensigten med den foreslåede ændring af planloven, som skal ses i sammenhæng med de foreslåede ændringer af miljøvurderingsloven og kystbeskyttelsesloven er, at kommunale fællesprojekter hurtigere skal kunne gennemføres og etableres for at komme fremtidige oversvømmelser og erosion i forkøbet.

I visse tilfælde er kystbeskyttelsesprojekter, der skal beskytte mange grundejere på én gang, blevet væsentligt forsinket som følge af klager til Miljø- og Fødevarerklagenævnet og Planklagenævnet. Hertil kommer, at påklagede afgørelser, der af Miljø- og Fødevarerklagenævnet og Planklagenævnet, er blevet hjemvist til fornyet behandling i førsteinstans, er blevet påklaget igen, efter at kommunalbestyrelsen har truffet en ny afgørelse.

For at sikre bedre rammer for effektiv og smidig gennemførelse af kommunale fællesprojekter om kystbeskyttelse foreslås det i overensstemmelse med den politiske stemmeaftale, at åbne mulighed for i særlige tilfælde at fjerne risikoen for langstrakte administrative klageforløb. Samtidig fastholdes adgangen til domstolene. Det bemærkes i den forbindelse, at det er vurderingen, at der ikke vil kunne opnås de samme forbedringer af rammerne ved alene at fjerne den opsættende virkning ved klage over afgørelser over landzonetilladelser, eller Planklagenævnets mulighed for at tillægge klager over kommune- og lokalplaner opsættende virkning, da et sådan tiltag ikke vil fjerne klagemuligheden.

Det foreslås derfor, at erhvervsministeren efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i særlige tilfælde kan træffe afgørelse om, at klageadgangen efter § 58 stk. 1, nr. 1 over afgørelser om landzonetilladelser, jf. § 35 eller efter § 58 stk. 1, nr. 3 over afgørelser om kommuneplaner, jf. kapitel 4 og

afgørelser om lokalplaner, jf. kapitel 5, hvori et kystbeskyttelsesprojekt eller et projekt om ændring af et kystbeskyttelsesprojekt, jf. kapitel 1 a i lov om kystbeskyttelse indgår, for så vidt angår kystbeskyttelsesprojektet eller projektet om ændring af et kystbeskyttelsesprojekt, helt eller delvist afskæres. Med delvist menes, at erhvervsministerens klageadgang ikke afskæres.

Bestemmelsen betyder, at såfremt en kommune- eller lokalplan, en beslutning om ikke at udstede lokalplan eller en landzonetilladelse, alene vedrører et kystbeskyttelsesprojekt eller et projekt om ændring af et kystbeskyttelsesprojekt, vil erhvervsministeren kunne afskære klageadgangen for hele kommune- eller lokalplanen, beslutningen eller landzonetilladelsen.

Såfremt en kommune- eller lokalplan eller en landzonetilladelse omfatter mere end et kystbeskyttelsesprojekt eller et projekt om ændring af et kystbeskyttelsesprojekt, vil erhvervsministeren kun kunne afskære klageadgangen, for så vidt angår kystbeskyttelsesprojektet eller projektet om ændring af et kystbeskyttelsesprojekt.

Dette kunne f.eks. være relevant, såfremt en lokalplan både omfattede et kystbeskyttelsesprojekt og nogle boliger. I sådan et tilfælde, ville det kun være lokalplanen for så vidt angik kystbeskyttelsesprojektet, som kunne blive afskåret for klageadgang, imens lokalplanen for så vidt angik boligerne fortsat ville kunne blive påklaget til Planklagenævnet.

Hvis erhvervsministeren har afskåret klageadgangen i en lokalplan for et kystbeskyttelsesprojekt, kan Planklagenævnet ikke tage stilling til lokalplanen for så vidt angår kystbeskyttelsesprojektet, men kun til resten af lokalplanen om boligerne, og kystbeskyttelsesprojektet vil da ikke blive forsinket af en klage eller en eventuel hjemvisning i forhold til resten af lokalplanen om boligerne.

Det samme gør sig gældende, hvis det drejer sig om en kommuneplan og landzonetilladelse.

I praksis må det imidlertid forventes, at kommunalbestyrelserne udarbejder kommune- og lokalplaner og landszonetilladelser, som alene vedrører kystbeskyttelsesprojekter, således at det er hele kommune- eller lokalplanen eller landzonetilladelsen, som kan afskæres for klageadgang, således at der ikke er noget, som kan påklages til Planklagenævnet.

Det er hensigten, at kommunalbestyrelsens ansøgning og erhvervsministerens afgørelse om at afskære klageadgangen skal foreligge forud for kommunalbestyrelsens endelige afgørelse om landzonetilladelse eller endelige vedtagelse af en kommune- eller lokalplan, eller beslutning om ikke at lokalplanlægge for et kystbeskyttelsesprojekt.

Såfremt et kystbeskyttelsesprojekt medfører, at der skal laves en lokalplan i flere kommuner, og den eller de enkelte kommuner ønsker klageafskæring, forudsættes det, at hver kommunalbestyrelse ansøger herom hver for sig, medmindre der opnås samtykke. Det samme gør sig gældende, hvis det drejer sig om en kommuneplan eller en landzonetilladelse.

Den foreslåede ordning vil kun finde anvendelse på kystbeskyttelsesprojekter eller projekter om ændring af et kyst-

beskyttelsesprojekt efter kystbeskyttelsesloven § 1 a. Det vil sige kommunale fællesprojekter om kystbeskyttelse. Klageadgangen vil derfor efter lovforslaget ikke kunne afskæres i øvrige kystbeskyttelsesprojekter.

Det er hensigten, at udgangspunktet fortsat vil være adgang til at klage over landszonetilladelser og kommune- og lokalplaner for et kystbeskyttelsesprojekt eller projekt om ændring af et kystbeskyttelsesprojekt efter kystbeskyttelseslovens § 1 a.

Erhvervsministerens vurdering af, hvorvidt der er tale om et særligt tilfælde, og at klageadgangen derfor kan afskæres, vil skulle tage udgangspunkt i en konkret vurdering og afvejning af kvalificerede samfundsmæssige kriterier, som vejer tungere end eventuelle øvrige overordnede, nationale eller lokale interesser, i forhold til kommune- eller lokalplaner, beslutninger om ikke at udarbejde lokalplan eller landzonetilladelser om projekter om kystbeskyttelse, hvor en forsinkelse vil skabe betydelig usikkerhed for private eller offentlige værdier.

Følgende kriterier forventes at indgå i erhvervsministerens vurdering.

1) Sandsynligheden for oversvømmelse og/eller erosion, herunder sandsynligheden for gentagne oversvømmelser inden for en kort årrække.

2) Væsentlige private eller offentlige værdier truet af oversvømmelse og/eller erosion.

3) Det pågældende områdes historik i forhold til oversvømmelser og/eller erosion, herunder størrelsen på skadeudgifter.

4) Antallet af beskyttede husstande.

5) Konsekvenser for menneskers fysiske eller psykiske sundhed.

6) Øvrige relevante og betydende samfundsmæssige forhold.

Det er hensigten, at der under anvendelse af bl.a. ovennævnte kriterier vil skulle lægges særlig vægt på, at der er et aktuelt og betydeligt behov for kystbeskyttelse, og at der foreligger særlige forhold, der taler imod at følge den normale procedure. Det skal videre kun være muligt at afskære klageadgangen, hvor sandsynligheden for erosion eller en oversvømmelse, som udløser behovet for kystbeskyttelse, vurderes at være aktuel og betydelige. Det vil i forbindelse med anvendelse af kriterier ikke kunne tillægges vægt, hvor stor sandsynligheden for en klage over en kommune- eller lokalplan, beslutning om ikke at udarbejde lokalplan eller landzonetilladelse, vurderes at være.

I forhold til kriterierne vurderes det uhensigtsmæssigt at fastsætte objektive kriterier for, hvornår klageadgangen kan afskæres. Derfor angives eksempelvis ikke konkret, hvor mange husstande eller hvor store værdier, der skal til, for at afskæring af klageadgang er en mulighed, da der vil være tale om en konkret individuel vurdering i hvert tilfælde. Det er hensigten, at de enkelte kriterier vægtes individuelt, og at der foretages en samlet skønsmæssig vurdering af, om der er

kvalificerede og tungtvejende grunde til at afskære klageadgangen i en konkret situation.

Erhvervsministerens afgørelser skal i øvrigt træffes under overholdelse af almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder partshøring af borgere med væsentlig, individuel interesse i sagens udfald forud for, at ministeren træffer afgørelse. Erhvervsministeren kan til brug for sin afgørelse bede Kystdirektoratet om en faglig vurdering, herunder i forhold til den udtalelse Kystdirektoratet giver efter kystbeskyttelseslovens § 2, til brug for en vurdering af, om en konkret ansøgning opfylder kriterierne. Erhvervsministerens afgørelse kan ikke efter planloven påklages til anden administrativ instans.

Lovforslaget ændrer ikke på den proces, som kommunalbestyrelsen skal gennemføre forud for vedtagelse af en kommune- eller lokalplan, beslutning om ikke at udarbejde lokalplan eller meddelelse af en landzonetilladelse, herunder iagttagelse af en række retssikkerhedsmæssige aspekter, såsom offentliggørelse og partshøring.

Inden kommunalbestyrelsen ansøger om at afskære klageadgangen, vil det være en forudsætning, at alle sagsbehandlingskridt, som efter lovgivningen er nødvendige for, at kommunalbestyrelsen kan vedtage en kommune- eller lokalplan eller træffe afgørelse om landzonetilladelse, skal være gennemført.

Der skal således i forhold til kommune- og lokalplaner være sket en høring efter planlovens § 24, stk. 3-7. Planforslaget skal endvidere være fremsendt til erhvervsministeren, og øvrige statslige, regionale og kommunale myndigheder efter planlovens § 25, hvorved indsigelsesadgangen for myndighederne mod planforslag i planloven fastholdes. Endelig skal der efter planlovens § 26 være sket underretning af ejerne af de ejendomme, der er omfattet af planforslaget, og lejerne i og brugerne af disse ejendomme, og til lejerne og brugerne af ejendomme uden for forslaget's gyldighedsområde, hvis det har væsentlig betydning for dem, samt til diverse foreninger og organisationer. Derudover skal kommunalbestyrelsen opfylde almindelige krav i forhold til planer, herunder miljøvurdering af planerne.

I forhold til landzonetilladelser skal der være sket en skriftlig orientering om ansøgningen om landzonetilladelse til naboerne til den omhandlede ejendom efter planlovens § 35, stk. 4.

I forhold til afgørelse om ikke at tilvejebringe en lokalplan efter planlovens § 13, stk. 8, er der ikke et lovkrav om høring.

Kommunalbestyrelsens ansøgning om afskæring af klageadgang forudsættes at skulle indeholde forslag til kommune- eller lokalplan eller landzonetilladelse, høringssvar, høringsnotat, en begrundelse for ansøgningen om afskæring af klageadgang samt kommunalbestyrelsens udkast til den endelige plan eller landzonetilladelse. For så vidt angår afgørelsen om ikke at tilvejebringe en lokalplan, skal ansøgningen indeholde en begrundelse for, at der ikke skal tilvejebringes en lokalplan og en begrundelse for ansøgningen. Derudover er det hensigten, at erhvervsministeren skal kunne anmode om

yderligere materiale til brug for sagens afgørelse. I forbindelse med afgørelse om klageafskæring foretager erhvervsministeren ikke en prøvelse af det foreliggende sagsmateriale, som klageafskæringen vedrører.

Forslaget vil indebære, at muligheden for at afskære klageadgangen også gælder afgørelser vedrørende kommune- eller lokalplaner, beslutninger om ikke at udarbejde lokalplaner eller landzonetilladelser, som tidligere har været påklaget og hjemvist til fornyet behandling i kommunalbestyrelsen.

Såfremt erhvervsministeren træffer afgørelse om afskæring af klage over hele kommune- eller lokalplaner efter planloven, følger det af de foreslåede ændringer af miljøvurderingsloven, at miljøvurderinger af disse planer ikke kan påklages, se afsnit 2.2.2. og de specielle bemærkninger til § 2, nr. 1 og 2.

Såfremt en kommune- eller lokalplan omfatter mere end et kystbeskyttelsesprojekt eller et projekt om ændring af et kystbeskyttelsesanlæg, og erhvervsministeren har afskåret klageadgangen, for så vidt angår kystbeskyttelsesprojektet eller projektet om ændring af et kystbeskyttelsesanlæg i kommune- eller lokalplanen, vil miljøvurderingen af kommune- eller lokalplanen ikke kunne påklages i relation til kystbeskyttelsesprojektet eller projektet om ændring af et kystbeskyttelsesanlæg. Resten af miljøvurderingen af kommune- eller lokalplanen vil imidlertid kunne påklages til Planklagenævnet, se afsnit 2.2.2. og de specielle bemærkninger til § 2, nr. 1 og 2.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Det vurderes, at der kun i ganske få tilfælde vil blive ansøgt om at afskære klageadgangen, da behovet kun vil være aktuelt i helt enkeltstående situationer.

Forslaget vurderes at indebære en mindre nedgang i antallet af klager til Miljø- og Fødevareklagenævnet samt Planklagenævnet. Samlet set vurderes det dog at være af meget begrænset betydning.

Forslaget vil medføre negative administrative konsekvenser i Miljø- og Fødevareministeriet og Erhvervsministeriet, der må forvente at modtage ansøgninger som følge af lovforslaget og dermed et øget ressourcetræk.

Forslaget vurderes ikke at medføre økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunerne, der vil få adgang til at ansøge om at afskære klageadgangen i situationer, hvor det vurderes hensigtsmæssigt, herunder hvis kommunale værdier er udsat.

Regionerne har ikke i dag opgaver vedrørende kystbeskyttelse i medfør af kystbeskyttelsesloven eller planloven, og lovforslaget ændrer ikke på dette. Forslaget vil således ikke have økonomiske eller administrative konsekvenser for regionerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. Miljø- Fødevarerministeriet og Erhvervsministeriet har derfor vurderet, at principperne om agil regulering ikke er relevante for de konkrete ændringer i forslaget, da det ikke påvirker virksomhedernes muligheder for at teste, udvikle og anvende nye digitale teknologier og forretningsmodeller eller udmøntes i en ny digital erhvervsrettet løsning.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget åbner mulighed for at afskære klage til Miljø- og Fødevarerklagenet og Planklagenævnet i sager, der vedrører kommunale fællesprojekter efter kystbeskyttelseslovens kapitel 1 a og kommune- og lokalplaner samt afgørelser vedrørende miljøvurdering af planerne eller projektet. Tilsvarende mulighed gælder for landzonetilladelser og beslutninger om ikke at udarbejde lokalplan. Dette vil begrænse borgernes klageadgang i disse tilfælde. Denne negative konsekvens af lovforslaget modsvarer af positive konsekvenser for borgere, der har et presserende behov for at kystbeskytte deres ejendom mod oversvømmelse eller kysterosion.

Lovforslaget ændrer ikke på muligheden for at indbringe en sag for domstolene eller at rette henvendelse til Folketingets Ombudsmand. Forslaget ændrer heller ikke på muligheden for at få prøvet spørgsmål om ekspropriation for Miljø- og Fødevarerklagenævnet, men indebærer, at klage over afgørelser om ekspropriation ikke længere vil have opsættende virkning.

Forslaget ændrer ikke på borgernes rettigheder i processen efter kystbeskyttelseslovens kapitel 1 a, hvorefter en række hensyn til berørte borgere skal tages. Forslaget har til hensigt at sikre bedre muligheder for at gennemføre kystbeskyttelsesprojekter efter kystbeskyttelseslovens kapitel 1 a.

Det er hensigten, at muligheden for at afskære klageadgangen kun vil finde anvendelse i et fåtal af sager og efter konkret vurdering og efter afgørelse af miljøministeren henholdsvis erhvervsministeren. Der skal på den baggrund foreligge et særligt tilfælde efter en konkret vurdering af en række kvalificerede samfundsmæssige kriterier. Sådanne samfundsmæssige kriterier kunne f.eks. være projekter om kystbeskyttelse, hvor en forsinkelse vil skabe en betydelig usikkerhed for væsentlige private eller offentlige værdier.

Afgørelse om afskæring af klage vil skulle træffes i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder regler om partshøring.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget vil give mulighed for i særlige tilfælde at afskære klageadgangen i forhold til at etablere nødvendig kystbeskyttelse. Forslaget ændrer ikke på de hensyn, der skal varetages efter kystbeskyttelsesloven, herunder hensynet til kystbeskyttelsens tekniske og natur- og miljømæssige kvalitet, og om et kystbeskyttelsesprojekt har en negativ påvirkning af nabostrækninger.

Forslaget ændrer ikke på, at Danmark skal varetage sine EU-retlige forpligtelser, når der tages stilling til en ansøgning om etablering af kystbeskyttelse.

Lovforslaget vurderes på den baggrund ikke at have miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslagets mulighed for afskæring af klageadgang efter planloven, kystbeskyttelsesloven og miljøvurderingsloven samt fastholdelse af domstolsprøvelse efter de tre love vurderes at leve op til kravene i Århuskonventionen af 25. juni 1998 om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet (BKI nr. 10 af 13. marts 2013).

Efter Århuskonventionens artikel 9, stk. 2, skal enhver part under konventionen inden for rammerne af dens nationale lovgivning sikre, at medlemmer af den berørte offentlighed, som har tilstrækkelig interesse, har adgang til ved en domstol og/eller et andet ved lov etableret uafhængigt og upartisk organ at få prøvet den materielle og processuelle lovlighed af enhver afgørelse, handling eller undladelse, der er omfattet af bestemmelserne i konventionens artikel 6. Det følger af konventionens artikel 9, stk. 3, at enhver part under konventionen endvidere sikrer, at medlemmer af offentligheden, der opfylder eventuelle kriterier i national ret, har adgang til administrative eller retslige procedurer for at anfægte private personers og offentlige myndigheders handlinger eller undladelser, der er i strid med nationale bestemmelser, der vedrører miljøet.

Efter Århuskonventionens artikel 9, stk. 4, må procedurer omfattet af bestemmelsens stk. 1-3, stille tilstrækkelige og effektive retsmidler til rådighed, inklusive foreløbige retsmidler, hvor dette findes passende, der skal være rimelige og retfærdige, betimelige og ikke uoverkommeligt dyre.

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (kodifikation) (herefter VVM-direktivet), der gennemfører dele af Århuskonventionen, indeholder lignende bestemmelser, hvorefter medlemsstaterne skal sikre adgang til klage og domstolsprøvelse, jf. VVM-direktivets artikel 11. VVM-direktivet (og ændringen af VVM-direktivet, jf. direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet) samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/42/EF af 27. juni 2001 om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet er implementeret i miljøvurderingsloven. Lovforslagets § 2 om afskæring af klageadgang indebærer, at bestemmelserne også vil finde anvendelse på afgørelser og tilladelser efter miljøvurderingsloven.

Med fastholdelsen af domstolsprøvelsen og øvrige nationale regler, herunder regler vedrørende aktindsigt, offentlig høring og partshøring vurderer Miljø- og Fødevarerministeriet, at lovforslaget lever op til Århuskonventionens og VVM-direktivets regler om adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet. Medlemsstaterne skal sikre overholdelse

af Århuskonventionen, i øvrigt henvises til artikel 9. stk. 4 i konventionen.

Planer, programmer og projekter med grænseoverskridende indvirkninger vil fortsat kunne påklages af nabostater, jf. § 38, i miljøvurderingsloven. Bestemmelsen implementerer VVM-direktivets artikel 7 og miljøvurderingsdirektivets artikel 7, der implementerer henholdsvis konventionen af 25. februar 1991 om vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne (Espookonventionen), jf. BKI nr. 71 af 4. november 1999 med senere ændringer, og protokol af 21. maj 2003 om strategisk miljøvurdering til konventionen af 25. februar 1991 om vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne, jf. BKI nr. 13 af 10. august 2017. Når en nabostat bliver berørt, vil afgørelsen fortsat blive offentliggjort med en klagevejledning, som vil rette sig mod indbringelse for domstolene.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 20. december 2019 til 24. januar 2020 været i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgiverne, Byggesocietetet, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Fritidssejler Union, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Skibsmæglerforening, Dansk Akvakultur, Dansk Amatørfiskerforbund, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Botanisk Forening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Forening for rosport, Dansk Friluftsliv – forum for natur og friluftsliv, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Industri, Dansk Kano og Kajak Forbund, Dansk Miljøteknologi, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Sejlunion, Dansk Sportsdykker Forbund, Dansk Surf & Rafting forbund, Dansk Svømmeunion, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Danske Havne, Danske Regioner, Det Økologiske Råd, Det Økonomiske Råd, DHI, DI Transport, DTU-aqua, Ejendomsforeningen Danmark, EnerginetDK, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Forbrugerrådet, Foreningen af Lystbådehavne i Danmark, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, Parcelhusejernes Landsforening Greenpeace DK, Ingeniørforeningen i Danmark, Kommu-

nerne Landsforening, Kommunalteknisk Chefforening, Kyst, Land & Fjord, Landdistrikternes Fællesråd, Fonden Teknologirådet, Teknologisk Institut, Udviklingsselskabet By og Havn I/S, Verdensnaturfonden WWF, Øresundsmetro, Brønderslev Kommune, Esbjerg Kommune, Fanø Kommune, Fredericia Kommune, Frederikshavn Kommune, Haderslev Kommune, Hedensted Kommune, Hjørring Kommune, Holstebro Kommune, Horsens Kommune, Jammerbugt Kommune, Kolding Kommune, Lemvig Kommune, Læsø Kommune, Mariagerfjord Kommune, Morsø Kommune, Norddjurs Kommune, Odder Kommune, Randers Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune, Samsø Kommune, Skive Kommune, Struer Kommune, Syddjurs Kommune, Sønderborg Kommune, Thisted Kommune, Tønder Kommune, Varde Kommune, Vejle Kommune, Vesthimmerland Kommune, Viborg Kommune, Aabenraa Kommune, Aalborg Kommune, Århus Kommune, Assens Kommune, Bornholms Regionskommune, Brøndby Kommune, Dragør Kommune, Faxe Kommune, Fredensborg Kommune, Frederikssund Kommune, Faaborg-Midtfyn Kommune, Gentofte Kommune, Greve Kommune, Gribskov Kommune, Guldborgsund Kommune, Halsnæs Kommune, Helsingør Kommune, Holbæk Kommune, Hvidovre Kommune, Hørsholm Kommune, Ishøj Kommune, Kalundborg Kommune, Kerteminde Kommune; Københavns Kommune, Køge Kommune, Langeland Kommune, Lejre Kommune, Lolland Kommune, Lyngby-Taabæk Kommune, Middelfart Kommune, Nordfyns Kommune, Nyborg Kommune, Næstved Kommune, Odense Kommune, Odsherred Kommune, Roskilde Kommune, Rudersdal Kommune, Slagelse Kommune, Solrød Kommune, Stevns Kommune, Svendborg Kommune, Taarnby Kommune, Vallensbæk Kommune, Vordingborg Kommune, Ærø Kommune, Albertslund Kommune, Allerød Kommune, Ballerup Kommune, Brøndby Kommune, Egedal Kommune, Favrskov Kommune, Frederiksberg Kommune, Furesø Kommune, Gladsaxe Kommune, Glostrup Kommune, Herlev Kommune, Herning Kommune, Hillerød Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Ikast Brande Kommune, Rebild Kommune, Ringsted Kommune og Silkeborg Kommune.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/ merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen

Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Hurtigere kystbeskyttelse	Afskæring af klageadgang
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget vurderes at være i overensstemmelse med EU-retten	
Overimplementering af EU-retlige minimums-forpligtelser	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter kystbeskyttelseslovens § 18, stk. 1, kan afgørelser efter loven, der er truffet af kommunalbestyrelsen eller miljøministeren, eller efter bemyndigelse fra miljøministeren, jf. § 18 c, stk. 1, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. dog stk. 2 og 3.

Det følger af stk. 2, at afgørelser efter § 2 a, stk. 3, §§ 19 a-19 c, § 19 d, stk. 1, § 19 e, § 19 g, stk. 4, og § 22 ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Det foreslås i *stk. 2*, at indsætte § 18, *stk. 4*. Forslaget indebærer, at ministerens afgørelse efter det foreslåede § 18, *stk. 4*, om afskæring af klageadgang ikke kan påklages til en anden administrativ myndighed.

Til nr. 2

Efter kystbeskyttelseslovens § 18, stk. 1, jf. stk. 3, kan afgørelser efter § 3, stk. 1, i sager, der er igangsat efter § 1 a, i deres helhed påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 3 i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Det følger af kystbeskyttelseslovens § 18 a, stk. 2, at miljøministeren og andre offentlige myndigheder er klageberettigede vedrørende kommunalbestyrelsens afgørelser.

Ved det foreslåede *stk. 4, 1. pkt.*, kan miljøministeren efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at klageadgangen over afgørelser efter § 3, stk. 1, i sager, der er igangsat efter § 1 a, helt eller delvist afskæres. Med delvist menes, at ministerens klageadgang ikke kan afskæres.

Den foreslåede bestemmelse finder anvendelse på afgørelser omfattet af § 18, stk. 3, dvs. afgørelser om tilladelse til kystbeskyttelse efter § 3, stk. 1, i sager, der er igangsat efter

§ 1 a. Forslaget omfatter således alene afgørelser om tilladelse til kommunale fællesprojekter, jf. lovens kapitel 1 a, som omfatter flere ejere af fast ejendom, og klageadgangen vil derfor ikke kunne i afskæres i øvrige kystbeskyttelsesprojekter.

Det er hensigten, at miljøministerens vurdering af, hvorvidt der er tale om et særligt tilfælde, og at klageadgangen derfor kan afskæres, vil skulle tage udgangspunkt i en konkret vurdering og afvejning af kvalificerede samfundsmæssige kriterier, som vejer tungere end eventuel øvrige overordnede, nationale eller lokale interesser, f.eks. projekter om kystbeskyttelse, hvor en forsinkelse vil skabe betydelig usikkerhed for private eller offentlige værdier.

Følgende kriterier forventes at indgå i ministerens vurdering:

1) Sandsynligheden for oversvømmelse og/eller erosion, herunder sandsynligheden for gentagne oversvømmelser inden for en kort årrække. En højere sandsynlighed for, at et område udsættes for oversvømmelse og/eller erosion, vil vægte for en afskæring af klageadgang.

2) Væsentlige private eller offentlige værdier truet af oversvømmelse og/eller erosion. Det betyder, at et kystbeskyttelsesprojekt, der beskytter et område med stor sårbarhed, vil vægte for muligheden for at afskære klageadgang. Sårbarhed kan eksempelvis være befolkning, kulturarv, arealanvendelse, potentielt forurenende virksomheder og infrastruktur.

3) Det pågældende områdes historik i forhold til oversvømmelser og/eller erosion, herunder størrelsen på skadeudgifter. Såfremt området har været oversvømmet tidligere, vil det tale for en afskæring af klage.

4) Antallet af beskyttede hustande. Det betyder, at områder med mange husstande vil tale for en afskæring af klageadgang.

5) Konsekvenser for menneskers fysiske eller psykiske sundhed. Dette kan både være konsekvenser, som er sket, el-

ler som formodes kan ske, hvis området oversvømmes eller udsættes for kysterosion.

6) Øvrige relevante og betydende samfundsmæssige forhold.

Det er hensigten, at der under anvendelse af bl.a. ovennævnte kriterier vil skulle lægges særlig vægt på, at der er et aktuelt og betydeligt behov for kystbeskyttelse, og at der foreligger særlige forhold, der taler imod at følge den normale procedure. Det skal videre kun være muligt at afskære klageadgangen, hvor sandsynligheden for erosion eller en oversvømmelseshændelse, som udløser behovet for kystbeskyttelse, vurderes at være aktuel og betydelige. Det vil i forbindelse med anvendelse af kriterier ikke kunne tillægges vægt, hvor stor sandsynligheden for en klage vurderes at være.

I forhold til kriterierne vurderes det uhensigtsmæssigt at fastsætte objektive kriterier for, hvornår klageadgangen kan afskæres. Derfor angives eksempelvis ikke konkret, hvor mange husstande eller hvor store værdier, der skal til, for at afskæring af klageadgang er en mulighed, da der vil være tale om en konkret individuel vurdering i hvert tilfælde. Det er hensigten, at de enkelte kriterier vægtes individuelt, og at der foretages en samlet skønsmæssig vurdering af, om der er kvalificerede og tungtvejende grunde til at afskære klageadgangen i en konkret situation. Det er ikke hensigten at afskære klageadgangen, hvis kommunens begrundelse for ansøgning primært er at forhøje bidraget uden klageadgang, eller det primært vedrører en tvist ift. bidragsfordelingen.

Lovforslaget ændrer ikke på den proces, som kommunalbestyrelsen skal gennemføre forud for meddelelse af tilladelse til et kommunalt fællesprojekt, herunder iagttagelse af en række retssikkerhedsmæssige aspekter såsom partshøring af berørte borgere m.v. ligesom Kystdirektoratet forud for tilladelsen skal afgive en vejledende udtalelse om projektets kysttekniske kvalitet.

Det er hensigten, at inden kommunalbestyrelsen ansøger om at afskære klageadgangen, vil det være en forudsætning, at alle sagsbehandlingsskridt, som efter lovgivningen er nødvendige for, at kommunalbestyrelsen kan træffe endelig afgørelse om meddelelse af tilladelse efter § 3, stk. 1, skal være gennemført. Der skal således være sket en høring efter reglerne i kystbeskyttelseslovens § 5, stk. 2, samt efter kysthabitatbekendtgørelsens § 4, stk. 1, og eventuel § 4, stk. 3 og 5. For afklaring af, hvorvidt et projekt er omfattet af krav om miljøvurdering, skal der foretages en høring efter miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 1. I sager om et kystbeskyttelsesprojekt, der er omfattet af miljøvurdering, skal kommunalbestyrelsen foretage en høring efter miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 2 og 3.

Med henblik på høringen efter miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 3, skal myndigheden bl.a. offentliggøre, miljøkonsekvensrapporten, eventuelle supplerende oplysninger og udkast til afgørelse om tilladelse. Udkast til tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, skal således være en del af høringen omfattet af samme lovs § 5, stk. 2, såfremt der er tale om et VVM-pligtigt projekt.

Endvidere er det hensigten, at kommunalbestyrelsens ansøgning om afskæring af klageadgang skal indeholde en beskrivelse af kystbeskyttelsesprojektet, høringssvar, høringsnotat, en begrundelse for ansøgning om afskæring af klageadgang samt kommunalbestyrelsens udkast til den endelige tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3. Derudover er det hensigten, at miljøministeren skal kunne anmode om yderligere materiale til brug for sagens afgørelse. I forbindelse med afgørelse om klageafskæring foretager miljøministeren ikke en prøvelse af det foreliggende sagsmateriale, som klageafskæringen vedrører. Ministerens afgørelser skal i øvrigt træffes under overholdelse af almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder partshøring af borgere med væsentlig, individuel interesse i sagens udfald forud for, at ministeren træffer afgørelse. Miljøministeren kan til brug for sin afgørelse bede Kystdirektoratet om en faglig vurdering, herunder i forhold til den udtalelse Kystdirektoratet har givet efter kystbeskyttelseslovens § 2, til brug for en vurdering af, om en konkret ansøgning opfylder kriterierne. Det foreslås, miljøministerens afgørelse ikke kan påklages til anden administrativ instans, jf. lovforslagets § 1, nr. 1. Hvis miljøministeren beslutter at afskære klageadgangen efter den foreslåede § 18, stk. 4, i kystbeskyttelsesloven, træffes der ligeledes, hvis relevant, afgørelse om at afskære klageadgangen efter den foreslåede § 49, stk. 3, i miljøvurderingsloven.

Forslaget vil indebære, at muligheden for at afskære klageadgangen også gælder afgørelser vedrørende projekter, som tidligere har været påklaget og hjemvist til fornyet behandling i førsteinstans.

Det er endvidere hensigten i medfør af kystbeskyttelseslovens § 1, stk. 2, at ændre klageadgangen efter kysthabitatbekendtgørelsen. Den planlagte ændring vil indebære, at ministeren efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i særlige tilfælde kan træffe afgørelse om, at klageadgangen i bekendtgørelsens § 11 kan afskæres for kystbeskyttelsesprojekter, der vedrører kommunale fællesprojekter efter kystbeskyttelseslovens kapitel 1 a. Lovforslaget indebærer ikke en ændring af de beskyttelseshensyn, der i øvrigt skal tages efter bekendtgørelsen. Det er ikke hensigten, at ministerens klageadgang kan afskæres.

Til nr. 3

Efter kystbeskyttelsesloven § 18 a, stk. 10, har rettidig klage opsættende virkning. Dog kan den myndighed, der har truffet afgørelsen, bestemme, at uopsættelige reparations- og afværgeforanstaltninger skal iværksættes uanset rettidig klage. Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan bestemme, at klage ikke har opsættende virkning. I forhold til kommunale fællesprojekter er myndigheden den eller de stedlige kommunalbestyrelser. Miljø- og Fødevarerklagenævnet og kommunalbestyrelsens mulighed for at bestemme, at klage ikke har opsættende virkning har et meget snævert anvendelsesområde og vil kun finde anvendelse i forhold til akutte og uforudsete problemstillinger, men med betydelig risiko for enten værdier eller mennesker til følge.

Efter kystbeskyttelseslovens § 6, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om ekspropriation til gennemførelse af kystbeskyttelsesforanstaltninger i projekter, der er igangsat efter § 1 a. Det følger af lovens § 6, stk. 2, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at ekspropriere arealer med en offentlig myndighed eller et lag som fremtidig ejer, hvis det af hensyn til kystens pleje eller kystbeskyttelsen må anses for at være af væsentlig betydning, at myndigheden eller laget, jf. § 7, stk. 1, har ejendomsret til strandbredden, forlandet foran et dige eller en kyststrækning, hvor der ikke findes sammenhængende grønsvær eller anden sammenhængende landvegetation.

Ved det foreslåede 4. pkt., har klage efter § 6, stk. 1 eller 2, ikke opsættende virkning, når klageadgangen afskæres efter § 18, stk. 4.

Lovforslaget ændrer ikke på, at kommunalbestyrelsen først kan træffe afgørelse om ekspropriation, når der er givet tilladelse til det kommunale fællesprojekt efter § 3, stk. 1. Det foreslåede 4. pkt., ændrer ikke på, at erstatningsudmålingen fortsat vil kunne blive genstand for sædvanlig prøvelse ved taksationskommissionen og overtaksationskommissionen, ligesom der vil være adgang til at indbringe såvel spørgsmålet om ekspropriation som erstatningsudmålingen for domstolene. I de tilfælde, hvor Miljø- og Fødevarerklagenævnet efter en klage over ekspropriation enten ophæver, ændrer eller hjemviser afgørelsen til fornyet behandling, kan det have den konsekvens, at kommunen kan blive erstatningsansvarlig i forhold til de ejere af fast ejendom, der er berørt, såfremt kommunen er gået i gang med etablering af kystbeskyttelsesprojektet.

Til § 2

Til nr. 1 og 2

Det følger af miljøvurderingslovens § 48, stk. 1 og 2, at en afgørelse efter § 10 om, at myndigheden ikke skal gennemføre en miljøvurdering af planer og programmer eller ændringer deri, og myndighedens afgørelse, som træffes ved gennemførelse af en miljøvurdering efter § 8, stk. 1, kan påklages efter reglerne fastsat i den lovgivning, som planen eller programmet er udarbejdet i henhold til.

Bestemmelserne omfatter bl.a. kommune- og lokalplaner for de kystbeskyttelsesplaner (projekter), som er udarbejdet i henhold til planloven, og som kan påklages til Planklagenævnet efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 3. Det betyder, at miljøvurderinger af kommune- og lokalplaner efter planloven kan påklages til Planklagenævnet.

Det følger videre af § 48, stk. 3 og 4, at afgørelser efter lovens § 10 og § 8, stk. 1, for planer, som ikke er udarbejdet i henhold til lov, eller hvor den pågældende lov ikke giver mulighed for at klage, kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for så vidt angår retlige forhold.

Det betyder, at såfremt der ikke er mulighed for at kunne påklage efter regler fastsat i lovgivningen, kan miljøvurderinger af planer påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Såfremt erhvervsministeren afskærer adgangen til at klage over planen eller ændringer heri efter den foreslåede § 58,

stk. 4, i planloven, vil der ikke være mulighed for at påklage efter regler fastsat i lovgivningen, hvorfor miljøvurderinger efter miljøvurderingslovens § 48, stk. 3 og 4, i stedet kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Ved den foreslåede bestemmelse i § 48, stk. 3, 2. pkt., i miljøvurderingsloven, fastsættes, at afgørelsen efter § 10 ikke kan påklages af andre end miljøministeren, hvis erhvervsministeren efter § 58, stk. 4, efter planloven har truffet afgørelse om at afskære adgangen til at klage over planen eller ændringer deri. Tilsvarende foreslås ved indsættelsen af § 48, stk. 4, 2 pkt., at afgørelsen efter § 8, stk. 1, ikke kan påklages af andre end miljøministeren, hvis erhvervsministeren efter § 58, stk. 4, i lov om planlægning har truffet afgørelse om at afskære adgangen til at klage over planen eller ændringer deri.

Forslaget indebærer, at der i disse særlige tilfælde ikke vil være mulighed for selvstændigt at klage over afgørelser vedrørende miljøvurderingen af planer og ændringer heri til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

De foreslåede bestemmelser i miljøvurderingslovens § 48, stk. 3 og 4, vil kun finde anvendelse, hvis erhvervsministerens beslutning om, at afskære klageadgangen over planen eller ændringer heri efter planloven er truffet forud for kommunalbestyrelsens afgørelse efter miljøvurderingsloven § 10 henholdsvis § 8, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse finder anvendelse på miljøvurderinger og screening for miljøvurdering ift. kommune- og lokalplaner, der vedrører et kystbeskyttelsesprojekt eller ændring af et kystbeskyttelsesplan efter kystbeskyttelseslovens § 1 a.

Såfremt erhvervsministeren træffer afgørelse om afskæring af klage over en kommune- eller lokalplan efter planloven, som udelukkende omfatter et kystbeskyttelsesprojekt eller et projekt om ændring af et kystbeskyttelsesplan, jf. kapitel 1 a i lov om kystbeskyttelse, følger det af de foreslåede ændringer af miljøvurderingsloven, at miljøvurderinger af disse planer ikke kan påklages.

Såfremt en kommune- eller lokalplan omfatter mere end et kystbeskyttelsesprojekt eller et projekt om ændring af et kystbeskyttelsesplan, og erhvervsministeren har afskåret klageadgangen, for så vidt angår kystbeskyttelsesprojektet eller projektet om ændring af et kystbeskyttelsesplan, vil miljøvurderingen ikke kunne påklages i relation til kystbeskyttelsesprojektet eller projektet om ændring af et kystbeskyttelsesplan. Miljøvurderingen af resten af kommune- eller lokalplanen vil imidlertid kunne påklages til Planklagenævnet.

Hvis en plan eller et program har grænseoverskridende indvirkninger og dermed berører en eller flere nabostater, vil vedtagelsen af planen fortsat blive offentliggjort med en klagevejledning, som vil rette sig mod indbringelse for domstolene.

Til nr. 3

Efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 1, kan afgørelser efter miljøvurderingslovens § 21 påklages for så vidt angår

retlige spørgsmål, afgørelser efter § 25 og afgørelser efter § 46 kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

I kystbeskyttelsesprojekter, der forudsætter en miljøvurdering, vil en tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, som udgangspunkt erstatte afgørelsen efter miljøvurderingslovens § 25, jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 9, nr. 6. Som udgangspunkt vil afskæring af klage derfor skulle ske efter reglerne i kystbeskyttelsesloven. Da miljøbegrebet i miljøvurderingsloven er det bredest mulige inden for miljøretten, kan der imidlertid være tilfælde, hvor en tilladelse efter kystbeskyttelsesloven ikke giver hjemmel helt eller delvist til et projekt, hvorfor der skal gives en selvstændig tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25. Derfor foreslås, at der også skal være mulighed for, i særlige tilfælde at afskære klageadgangen efter lovens § 25.

Det foreslås derfor, at der med indsættelsen af ny § 49, stk. 3, i miljøvurderingsloven skabes hjemmel til, at miljøministeren efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i særlige tilfælde træffer afgørelse om, at klageadgangen over afgørelser efter § 21 eller § 25 om projekter omfattet af § 3, stk. 1, i lov om kystbeskyttelse i sager, der er igangsat efter samme lovs § 1 a, helt eller delvist afskæres. Med delvist menes, at ministerens klageadgang ikke afskæres.

Afgørelse om at afskære klageadgangen i forhold til afgørelser efter § 25 om VVM-tilladelse i sager vedrørende projekter efter lov om kystbeskyttelse § 3, stk. 1, i sager, der er igangsat efter samme lovs § 1 a, vil ske i sjældne situationer.

Det er hensigten, at miljøministeren vurderer af, hvorvidt der er tale om et særligt tilfælde, og at klageadgangen derfor skal afskæres, skal tage udgangspunkt i en konkret vurdering og afvejning af kvalificerede samfundsmæssige kriterier, som vejer tungere end eventuel øvrige overordnede, nationale eller lokale interesser, f.eks. projekter om kystbeskyttelse, hvor en forsinkelse vil skabe betydelig usikkerhed for private eller offentlige værdier.

Det er hensigten, at der ved afgørelser om afskæring af klage efter miljøvurderingsloven skal gælde de samme kriterier som ved afskæring af klage efter kystbeskyttelsesloven.

Følgende kriterier forventes at indgå i ministerens vurdering:

1) Sandsynligheden for oversvømmelse og/eller erosion, herunder sandsynligheden for gentagne oversvømmelser inden for en kort årrække. En højere sandsynlighed for, at et område udsættes for oversvømmelse og/eller erosion, vil vægte for en afskæring af klageadgang.

2) Væsentlige private eller offentlige værdier truet af oversvømmelse og/eller erosion. Det betyder, at et kystbeskyttelsesprojekt, der beskytter et område med stor sårbarhed, vil vægte for muligheden for at afskære klageadgang. Sårbarhed kan eksempelvis være befolkning, kulturarv, arealanvendelse, potentielt forurenende virksomheder og infrastruktur.

3) Det pågældende områdes historik i forhold til oversvømmelser og/eller erosion, herunder størrelsen på skadeudgifter. Såfremt området har været oversvømmet tidligere, vil det tale for en afskæring af klage.

4) Antallet af beskyttede husstande. Det betyder, at områder med mange husstande vil tale for en afskæring af klageadgang.

5) Konsekvenser for menneskers fysiske eller psykiske sundhed. Dette kan både være konsekvenser, som er sket, eller som formodes kan ske, hvis området oversvømmes eller udsættes for kysterosion.

6) Øvrige relevante og betydende samfundsmæssige forhold.

Det er hensigten, at der under anvendelse af ovennævnte kriterier vil skulle lægges særlig vægt på, at der er et aktuelt og betydeligt behov for kystbeskyttelse, og at der foreligger særlige forhold, der taler imod at følge den normale procedure. Det skal videre kun være muligt at afskære klageadgangen, hvor sandsynligheden for erosion eller en oversvømmelseshændelse, som udløser behovet for kystbeskyttelse, vurderes at være aktuel og betydelige. Det vil i forbindelse med anvendelse af kriterier ikke kunne tillægges vægt, hvor stor sandsynligheden for en klage vurderes at være.

I forhold til kriterierne vurderes det uhensigtsmæssigt at fastsætte objektive kriterier for, hvornår klageadgangen kan afskæres. Derfor angives eksempelvis ikke konkret, hvor mange husstande eller hvor store værdier, der skal til, for at afskæring af klageadgang er en mulighed, da der vil være tale om en konkret individuel vurdering i hvert tilfælde. De enkelte kriterier vægtes individuelt, og der foretages en samlet skønmæssig vurdering af, om der er kvalificerede og tungtvejende grunde til at afskære klageadgangen i en konkret situation.

Lovforslaget ændrer ikke på den proces, som kommunalbestyrelsen skal gennemføre, før der træffes afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 eller § 25, herunder iagttagelse af en række retssikkerhedsmæssige aspekter såsom partshøring af berørte borgere m.v.

Det er hensigten, at inden kommunalbestyrelsen ansøger om at afskære klageadgangen, vil det være en forudsætning, at alle sagsbehandlingsskridt, som efter lovgivningen er nødvendige for, at kommunalbestyrelsen kan træffe endelig afgørelse efter § 21 og § 25, skal være gennemført. Der skal således være sket en høring efter § 35, stk. 1, nr. 1, samt efter kysthabitatbekendtgørelsens § 4, stk. 1, og eventuel § 4, stk. 3 og 5. I sager om et kystbeskyttelsesprojekt, der er omfattet af miljøvurdering, skal kommunalbestyrelsen foretage en høring efter miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 2 og 3. I de sjældne tilfælde, hvor der skal træffes afgørelse efter § 25 skal der være sket en høring efter § 35, stk. 1, nr. 2 og 3.

Med henblik på høringen efter miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 3, skal myndigheden bl.a. offentliggøre, miljøkonsekvensrapporten, eventuelle supplerende oplysninger og udkast til afgørelse om tilladelse. Udkast til tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, skal således være en

del af høringen omfattet af samme lovs § 5, stk. 2, såfremt der er tale om et VVM-pligtigt projekt.

Når en kommunalbestyrelse træffer afgørelse om, at et projekt ikke forudsætter udarbejdelse af en miljøvurdering, så vil denne afgørelse som hovedregel blive meddelt samtidig med tilladelsen efter kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 1. Derfor vil kommunalbestyrelsen skulle anmode om afskæring af klage efter både kystbeskyttelsesloven og miljøvurderingsloven. Der vil ligeledes skulle anmodes om afskæring af klage efter både miljøvurderingsloven og kystbeskyttelsesloven i de sjældne tilfælde, hvor der skal meddeles tilladelse både efter miljøvurderingslovens § 25 og en VVM-pligtig tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 1. I de tilfælde, hvor der træffes afgørelse om VVM-pligt, vil der dog ikke samtidig eller umiddelbart i forlængelse blive truffet afgørelse efter kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, hvorfor ansøgning om klageafskæring alene vil skulle ske efter miljøvurderingsloven.

Det er endvidere hensigten, at kommunalbestyrelsens ansøgning om afskæring af klageadgang skal indeholde en beskrivelse af kystbeskyttelsesprojektet, høringssvar, en begrundelse for ansøgning om afskæring af klageadgang samt kommunalbestyrelsens udkast til den endelige afgørelse efter § 21 eller § 25. Derudover er det hensigten, at miljøministeren skal kunne anmode om yderligere materiale til brug for sagens afgørelse. I forbindelse med afgørelse om klageafskæring foretager miljøministeren ikke en prøvelse af det foreliggende sagsmateriale, som klageafskæringen vedrører.

Ministerens afgørelser skal i øvrigt træffes under overholdelse af almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder om partshøring af borgere med væsentlig, individuel interesse i sagens udfald forud for, at ministeren træffer afgørelse. Miljøministeren kan til brug for sin afgørelse bede Kystdirektoratet om en faglig vurdering, herunder i forhold til den udtalelse Kystdirektoratet giver efter kystbeskyttelseslovens § 2, til brug for en vurdering af, om en konkret ansøgning opfylder kriterierne. Miljøministerens afgørelse vil ikke kunne påklages til anden administrativ instans. Hvis miljøministeren beslutter at afskære klageadgangen efter kystbeskyttelseslovens § 18, stk. 4, træffes der ligeledes, hvis relevant, afgørelse om at afskære klageadgangen efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 3.

Forslaget vil indebære, at muligheden for at afskære klageadgangen også gælder afgørelser vedrørende projekter, som tidligere har været påklaget og hjemvist til fornyet behandling i førsteinstans.

Det følger af miljøvurderingslovens § 50, at miljøministeren er klageberettiget efter § 48, stk. 3 og 4, og § 49, stk. 1.

Hvis et projekt har grænseoverskridende indvirkninger og dermed berører en eller flere nabostater, vil afgørelsen om projektet fortsat blive offentliggjort med en klagevejledning, som vil rette sig mod indbringelse for domstolene.

Til § 3

Til nr. 1

I sager om tilvejebringelse af kommune- og lokalplaner, kan retlige spørgsmål påklages til Planklagenævnet, jf. planlovens § 58, stk. 1, nr. 3. Hvis kommunalbestyrelsen træffer beslutning om ikke at tilvejebringe en lokalplan for et kystbeskyttelses anlæg efter planlovens § 13, stk. 8, kan beslutningen herom også påklages til Planklagenævnet efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 3, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Klager om retlige spørgsmål har ikke opsættende virkning, medmindre Planklagenævnet konkret bestemmer det.

I sager om landzonetilladelse er der fuld prøvelse i Planklagenævnet, jf. planlovens § 58, stk. 1, nr. 1, dvs. nævnet kan efterprøve både retlige og skønsmæssige spørgsmål. Rettidig klage over en landzonetilladelse har opsættende virkning, medmindre Planklagenævnet bestemmer andet.

Erhvervsministeren og enhver med retlige interesse i sagens udfald, herunder en nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker og visse landsdækkende foreninger og organisationer er klageberettigede efter § 58, stk. 1, nr. 1 og 3, jf. § 59.

Ved det foreslåede *stk. 4*, kan erhvervsministeren efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at klageadgangen efter stk. 1, nr. 1 over afgørelser om landzonetilladelser, jf. § 35 eller efter stk. 1, nr. 3 over afgørelser om kommuneplaner, jf. kapitel 4 og afgørelser om lokalplaner, jf. kapitel 5, hvori et kystbeskyttelsesprojekt eller et projekt om ændring af et kystbeskyttelses anlæg, jf. kapitel 1 a i lov om kystbeskyttelse indgår, for så vidt angår kystbeskyttelsesprojektet eller projektet om ændring af et kystbeskyttelses anlæg, helt eller delvist afskæres. Med delvist menes, at erhvervsministerens klageadgang ikke afskæres.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at såfremt en kommune- eller lokalplan, en beslutning om ikke at udstede lokalplan eller en landzonetilladelse, alene vedrører et kystbeskyttelsesprojekt eller et projekt om ændring af et kystbeskyttelses anlæg, vil erhvervsministeren kunne afskære klageadgangen for hele kommune- eller lokalplanen, beslutningen eller landzonetilladelsen.

Såfremt en kommune- eller lokalplan eller en landzonetilladelse omfatter mere end et kystbeskyttelsesprojekt eller et projekt om ændring af et kystbeskyttelses anlæg, vil erhvervsministeren kun kunne afskære klageadgangen, for så vidt angår kystbeskyttelsesprojektet eller projektet om ændring af et kystbeskyttelses anlæg.

Dette kunne f.eks. være relevant, såfremt en lokalplan både omfattede et kystbeskyttelsesprojekt og nogle boliger. I sådan et tilfælde, ville det kun være lokalplanen for så vidt angik kystbeskyttelsesprojektet, som kunne blive afskåret for klageadgang, imens lokalplanen for så vidt angik boligerne fortsat ville kunne blive påklaget til Planklagenævnet. Hvis erhvervsministeren har afskåret klageadgangen i en lokalplan for et kystbeskyttelsesprojekt, kan Planklagenævnet ikke tage stilling til lokalplanen for så vidt angår kystbeskyttelsesprojektet, men kun til resten af lokalplanen om boligerne, og kystbeskyttelsesprojektet vil da ikke blive forsin-

ket af en klage eller en eventuel hjemvisning i forhold til resten af lokalplanen om boligerne.

Det samme gør sig gældende, hvis det drejer sig om en kommuneplan og landzonetilladelse.

I praksis må det imidlertid forventes, at kommunalbestyrelserne udarbejder kommune- og lokalplaner og landszonetilladelser, som alene vedrører kystbeskyttelsesprojekter, således at det er hele kommune- eller lokalplanen eller landzonetilladelsen, som kan afskæres for klageadgang, således at der ikke er noget, som kan påklages til Planklagenævnet.

Den foreslåede bestemmelse finder anvendelse på kommune- og lokalplaner, beslutninger om at ikke at udarbejde lokalplan og landzonetilladelser vedrørende kystbeskyttelsesprojekter eller projekter om ændring af et kystbeskyttelsesanlæg efter kystbeskyttelseslovens § 1 a, dvs. kommunale fællesprojekter om kystbeskyttelse. Klageadgangen vil derfor efter lovforslaget ikke kunne afskæres i forhold til øvrige kystbeskyttelsesprojekter.

Det er hensigten, at erhvervsministerens vurdering af, hvorvidt der er tale om et særligt tilfælde, og at klageadgangen derfor kan afskæres, vil skulle tage udgangspunkt i en konkret vurdering og afvejning af kvalificerede samfundsmæssige kriterier, som vejer tungere end eventuel øvrige overordnede, nationale eller lokale interesser, i forhold til kommune- eller lokalplaner, beslutninger om ikke at udarbejde lokalplan eller landzonetilladelser om projekter om kystbeskyttelse, hvor en forsinkelse vil skabe betydelig usikkerhed for private eller offentlige værdier.

Følgende kriterier forventes at indgå i erhvervsministerens vurdering:

1) Sandsynligheden for oversvømmelse og/eller erosion, herunder sandsynligheden for gentagne oversvømmelser inden for en kort årrække. En højere sandsynlighed for, at et område udsættes for oversvømmelse og/eller erosion, vil vægte for en afskæring af klageadgang.

2) Væsentlige private eller offentlige værdier truet af oversvømmelse og/eller erosion. Det betyder, at et kystbeskyttelsesprojekt, der beskytter et område med stor sårbarhed, vil vægte for muligheden for at afskære klageadgang. Sårbarhed kan eksempelvis være befolkning, kulturarv, arealanvendelse, potentielt forurenende virksomheder og infrastruktur.

3) Det pågældende områdes historik i forhold til oversvømmelser og/eller erosion, herunder størrelsen på skadeudgifter. Såfremt området har været oversvømmet tidligere, vil det tale for en afskæring af klage.

4) Antallet af beskyttede husstande. Det betyder, at områder med mange husstande vil tale for en afskæring af klageadgang.

5) Konsekvenser for menneskers fysiske eller psykiske sundhed. Dette kan både være konsekvenser, som er sket, eller som formodes kan ske, hvis området oversvømmes eller udsættes for kysterosion.

6) Øvrige relevante og betydende samfundsmæssige forhold.

Det er hensigten, at der under anvendelse af bl.a. ovennævnte kriterier vil skulle lægges særlig vægt på, at der er et aktuelt og betydeligt behov for kystbeskyttelse, og at der foreligger særlige forhold, der taler imod at følge den normale procedure. Det skal videre kun være muligt at afskære klageadgangen, hvor sandsynligheden for erosion eller en oversvømmelseshændelse, som udløser behovet for kystbeskyttelse, vurderes at være aktuel og betydelige. Det vil i forbindelse med anvendelse af kriterier ikke kunne tillægges vægt, hvor stor sandsynligheden for en klage over en kommune- eller lokalplan, beslutning om ikke at udarbejde en lokalplan eller landzonetilladelse vurderes at være.

I forhold til kriterierne vurderes det uhensigtsmæssigt at fastsætte objektive kriterier for, hvornår klageadgangen kan afskæres. Derfor angives eksempelvis ikke konkret, hvor mange husstande eller hvor store værdier, der skal til, for at afskæring af klageadgang er en mulighed, da der vil være tale om en konkret individuel vurdering i hvert tilfælde. Det er hensigten, at de enkelte kriterier vægtes individuelt, og at der foretages en samlet skønsmæssig vurdering af, om der er kvalificerede og tungtvejende grunde til at afskære klageadgangen i en konkret situation.

Lovforslaget ændrer ikke på den proces, som kommunalbestyrelsen skal gennemføre forud for vedtagelse af en kommune- eller lokalplan, beslutning om ikke at udarbejde lokalplan eller meddelelse af en landzonetilladelse, herunder iagttagelse af en række retssikkerhedsmæssige aspekter, såsom offentliggørelse og partshøring.

Det er hensigten, at inden kommunalbestyrelsen ansøger om at afskære klageadgangen, vil det være en forudsætning, at alle sagsbehandlingsskridt, som efter lovgivningen er nødvendige for, at kommunalbestyrelsen kan vedtage en kommune- eller lokalplan eller træffe afgørelse om landzonetilladelse, skal være gennemført.

Der skal således i forhold til kommune- og lokalplaner være sket en høring efter planlovens § 24, stk. 3-7. Planforslaget skal endvidere være fremsendt til erhvervsministeren, og øvrige statslige, regionale og kommunale myndigheder efter planlovens § 25, hvorved indsigelsesadgangen for myndighederne mod planforslag i planloven fastholdes. Endelig skal der efter planlovens § 26 være sket underretning af ejerne af de ejendomme, der er omfattet af planforslaget, og lejere i og brugere af disse ejendomme, og til lejere og brugerne af ejendomme uden for forslagens gyldighedsområde, hvis det har væsentlig betydning for dem, samt til diverse foreninger og organisationer. Derudover skal kommunalbestyrelsen opfylde almindelige krav i forhold til planer, herunder miljøvurdering af planerne.

I forhold til landzonetilladelser skal der være sket en skriftlig orientering om ansøgningen om landzonetilladelse til naboerne til den omhandlede ejendom efter planloven § 35, stk. 4.

I forhold til afgørelse om ikke at tilvejebringe en lokalplan efter planlovens § 13, stk. 8, er der ikke et lovkrav om høring.

Endvidere er det hensigten, at kommunalbestyrelsens ansøgning om afskæring af klageadgang skal indeholde forslag til kommune- eller lokalplan eller landzonetilladelse, høringsvar, høringsnotat, en begrundelse for ansøgningen om afskæring af klageadgang samt kommunalbestyrelsens udkast til den endelige kommune- eller lokalplan eller landzonetilladelse. For så vidt angår afgørelsen om ikke at tilvejebringe en lokalplan, skal ansøgningen indeholde en begrundelse for, at der ikke skal tilvejebringes en lokalplan og en begrundelse for ansøgningen. Derudover er det hensigten, at erhvervsministeren skal kunne anmode om yderligere materiale til brug for sagens afgørelse. I forbindelse med afgørelse om klageafskæring foretager erhvervsministeren ikke en prøvelse af det foreliggende materiale, som klageafskæringen vedrører.

Erhvervsministerens afgørelser skal i øvrigt træffes under overholdelse af almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder partshøring af borgere med væsentlig, individuel interesse i sagens udfald forud for, at ministeren træffer afgørelse. Erhvervsministeren kan til brug for sin afgørelse bede Kystdirektoratet om en faglig vurdering, herunder i forhold til den udtalelse Kystdirektoratet giver efter kystbeskyttelseslovens § 2, til brug for en vurdering af, om en konkret ansøgning opfylder kriterierne. Erhvervsministerens afgørelse kan ikke efter planloven påklages til anden administrativ instans.

Forslaget vil indebære, at muligheden for at afskære klageadgangen også gælder kommune- og lokalplaner, beslutninger om ikke at udarbejde lokalplan og landzonetilladelser, som tidligere har været påklaget og hjemvist til fornyet behandling i kommunalbestyrelsen.

Såfremt erhvervsministeren træffer afgørelse om afskæring af klage over hele kommune- eller lokalplaner efter planloven, følger det af de foreslåede ændringer af miljøvurderingsloven, at miljøvurderinger af disse planer ikke kan påklages, se afsnit 2.2.2. og de specielle bemærkninger til § 2, nr. 1 og 2.

Såfremt en kommune- eller lokalplan omfatter mere end et kystbeskyttelsesprojekt eller et projekt om ændring af et kystbeskyttelses anlæg, og erhvervsministeren har afskåret klageadgangen, for så vidt angår kystbeskyttelsesprojektet eller projektet om ændring af et kystbeskyttelses anlæg i kommune- eller lokalplanen, vil miljøvurderingen af kommune- eller lokalplanen ikke kunne påklages i relation til kystbeskyttelsesprojektet eller projektet om ændring af et kystbeskyttelses anlæg. Resten af miljøvurderingen af kommune- eller lokalplanen vil imidlertid kunne påklages til Planklagenævnet, se afsnit 2.2.2. og de specielle bemærkninger til § 2, nr. 1 og 2.

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. maj 2020, med henblik på, at kommunalbestyrelser med verserende kystbeskyttelsesprojekter, herunder planer, miljøvurderinger og landzonetilladelser, umiddelbart efter ikrafttrædelsen, har mulighed for at ansøge om afskæring af klageadgang.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, idet kystbeskyttelsesloven, miljøvurderingsloven og planloven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. kystbeskyttelseslovens § 27, miljøvurderingslovens § 59 og planlovens § 70.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 18. Afgørelser efter loven, der er truffet af kommunalbestyrelsen eller miljø- og fødevareministeren, eller efter bemyndigelse fra miljø- og fødevareministeren, jf. § 18 c, stk. 1, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Afgørelser efter § 2 a, stk. 3, §§ 19 a-19 c, § 19 d, stk. 1, § 19 e, § 19 g, stk. 4, og § 22 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Afgørelser efter § 3, stk. 1, i sager, der er igangsat efter § 1 a, kan i deres helhed påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Stk. 4. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om klage over afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen eller miljø- og fødevareministeren efter regler udstedt i medfør af loven. Miljø- og fødevareministeren kan herunder bestemme, at sådanne afgørelser kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, eller at sådanne afgørelser ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

§ 18 a. ---

Stk. 1-9. ---

Stk. 10. Rettidig klage har opsættende virkning. Dog kan den myndighed, der har truffet afgørelsen, bestemme, at uopsættelige reparations- og afværgeforanstaltninger skal iværksættes uanset rettidig klage. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klage ikke har opsættende virkning.

Stk. 11. ---

§ 48. ---

Stk. 1-2. ---

Stk. 3. Er planen eller programmet eller ændringer deri ikke udarbejdet i henhold til lov, eller giver den pågældende

Lovforslaget

§ 1

I lov om kystbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 57 af 21. januar 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 18, stk. 3, indsættes efter § 2 a, stk. 3,:

»§ 18, stk. 4,«

2. I § 18 indsættes efter stk. 3, som nyt stykke:

»Stk. 4. Miljøministeren kan efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at klageadgangen over afgørelser efter § 3, stk. 1, i sager, der er igangsat efter § 1 a, helt eller delvist afskæres.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

2. I 18 a, stk. 10, indsættes som 4. pkt.:

»Klage efter § 6, stk. 1 eller 2, har ikke opsættende virkning, når klageadgangen er afskåret efter § 18, stk. 4.«

§ 2

I lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), jf. lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 48, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

lov ikke mulighed for klage, kan afgørelsen efter § 10 om, at myndigheden ikke skal gennemføre en miljøvurdering af planer og programmer eller ændringer deri, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 4. Er planen eller programmet eller ændringer deri ikke udarbejdet i henhold til lov, eller giver den pågældende lov ikke mulighed for klage, kan myndighedens afgørelse, som træffes ved gennemførelsen af en miljøvurdering efter § 8, stk. 1, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 5. ---

§ 49. Afgørelser efter § 21, for så vidt angår retlige spørgsmål, afgørelser efter § 25 og afgørelser efter § 46 kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. dog stk. .

Stk. 2. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om, at klager over afgørelser efter stk. 1 i visse tilfælde skal behandles af Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Stk. 3. Afgørelser i henhold til anden lovgivning, som i henhold til regler fastsat i medfør af § 15, stk. 4, erstatter afgørelser om tilladelse efter § 25, kan påklages efter reglerne i den lovgivning, som afgørelsen meddeles i henhold til.

Stk. 4. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, at ministerens afgørelser efter § 21 vedrørende projekter omfattet af § 17, stk. 4, nr. 1 og 2, påklages til Energiklagenævnet, og om de nærmere regler herfor.

§ 58. Til Planklagenævnet kan påklages:

- 1) Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 35, stk. 1, jf. dog § 4a, stk. 4 og § 5, stk. 4.
- 2) ...
- 3) Kommunalbestyrelsens afgørelser om andre forhold, der er omfattet af denne lov og regler udstedt i medfør af loven, for så vidt angår retlige spørgsmål.

»Afgørelsen kan dog ikke påklages, hvis erhvervsministeren efter § 58, stk. 4, i lov om planlægning har truffet afgørelse om at afskære adgangen til at klage over planen eller ændringer deri efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 3.«

2. I § 48, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:

»Afgørelsen kan dog ikke påklages, hvis erhvervsministeren efter § 58, stk. 4, i lov om planlægning har truffet afgørelse om at afskære adgangen til at klage over planen eller ændringer deri efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 3.«

2. I § 49 indsættes efter stk. 2, som *nyt stykke*:

»Stk. 3. Miljøministeren kan efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at klageadgangen over afgørelser efter § 21 eller § 25 om projekter omfattet af § 3, stk. 1, i lov om kystbeskyttelse i sager, der er igangsat efter samme lovs § 1 a, helt eller delvist afskæres.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

§ 3

I lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 287 af 16. april 2018, som ændret ved § 2 i lov nr. 1712 af 27. december 2018, § 1 i lov nr. 1714 af 27. december 2018, lov nr. 1715 af 27. december 2018, § 1 i lov nr. 134 af 25. februar 2020 og § 1 i lov nr. 135 af 25. februar 2020 foretages følgende ændring:

Stk. 2-3 ---

1. I § 58 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Erhvervsministeren kan efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at klageadgangen efter stk. 1, nr. 1 over afgørelser om landzonetilladelser, jf. § 35 eller efter stk. 1, nr. 3 over afgørelser om kommuneplaner, jf. kapitel 4 og afgørelser om lokalplaner, jf. kapitel 5, hvori et kystbeskyttelsesprojekt eller et projekt om ændring af et kystbeskyttelses anlæg, jf. kapitel 1 a i lov om kystbeskyttelse indgår, for så vidt angår kystbeskyttelsesprojektet eller projektet om ændring af et kystbeskyttelses anlæg, helt eller delvist afskæres.«